Ն. 4263 1880, ՅՈՒՆՈՒԱՐ 19 ՇԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ ԵՒՐՄԻՆՇԽԷ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ. 31 ՅՈՒՆՈՒԱՐ ՇԻՄԱՍ. ԻՐԹԷՍԻ Ն. 4263

ԳԻՆԸԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին

Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթըայ, » 5
Իւչ » » 2 1/2

—

Թաշրալար իչին

Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 12
Ալթը այ, » 6
Իւչ այ, » 3

—

Բոսթա իւճրէթի պիկէ այիտ տիր։

—

Պիր նիւսխէ 40 փարա մէթալիք

Ազատամիտ Էջմիածին

ՄԻԻՆԱՏԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

ՍԷՖԷՐ ՝Ի ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԵԱՑ ՝Ի ԲԵՍԱՆՈՒՆԻ ՅՍՆԻ ՝Ի ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԵԱՑ

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սա թըրը 3 ղր.
Իքինճի » » » 2
Իւչիւնճիւ » » » 1

—

Իլան սըրասընա գօնուլմասան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղր

Մէքթուպլար Կ. Պ. Փանոսեան իս մինէ եազըլըր։

—

Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնկ. Շէնպիհ-պազարընտա Իբսի խանընտա Ն. 41։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պէրլին, 29 յունվ.

Բրէնս Պիսմարգ իկէ վուգու պուլան պիր միւլագաթ իւզէրինէ, Ալմանեա վէլիհահը, Իթալեաեա ազիմէթտէն սարֆը նազար էյլէմիշ տիր։

Լահոր, 29 յունվ.

Աֆղանիսթանտա մարթըն 10 ընճը կիւնինտէ թէքրար հարաքեաթը սաքէրիէեէ պաշլանըլաճագ տըր։

Կիւզնէ սաբյարը, Եագուպ խանը, թէքրար Աֆղանիսթան էմիրի իլան օրընմասընը թալէպ էյլէմէքտէ տիրլեր։

Պէրլին, 29 յունվ.

Օրտու մէվճուտընըն ազաթըլմասը թէլիֆինի հավի մարէշալ Մոլթքէեէ կէօնտերիլէն պիր մէքթուպա ճէվապէն, եազմըշ տըր քի «Հէր քէս սաաքիրի մէվճուտէնին ազաթըլմասընը արզու իսթէր. ֆագաթ քեաֆֆէյի միլէթլէր, պիր մուհարէպէ վէլէվլի մուզաֆֆէրիեէթ իլէ խիթամ պուլսուն, հէր հալտէ պիր մուսիպէթը ումումիէե օլտըղընը գապուլիթմէսի քճէ շիմոիքինտէն տահա կիւզէլ պիր հալ մէմուլ օլընմազ։ Միլլէթլեր պուտահիսլիկի անլամագ իչին, տահա կիւզէլ սուրէթլէ թէրպիէյի տինեէ վէ սասէպլեէ սլէհլթաճ տըրլար. պու տախի պիր խայլի սաբրլարընը սէմերէյի թէրազէսընտան իպարէթ տիր քի հիչ պիրիմիզկէօրէմէեէճէք տիր։»

Լօնտրա, 29 յունվ.

Պու կիւն պօրսատա վուգու պուլան լիգիտասիօն, ազճէ ֆայիզինի պիր ազ եիւսէլթմիշ տիր։

Լօնտրա, 30 յունվ.

Խարիճիեէ միսթէշարը միսիս Պուրդ, տիւն միւնթէխիպլէրինէն հուզուրընտա իրատ էյլէտիկի պիր նութդատա, հէր տէվլէթտէ թէտարիքեաթը հարպիէտէ տէվամ վէ հաթթա արթմագտա օլմասընտան տօլայը թէսուֆ էյլէտիկինէ, վէ քէնտի էֆքեարընճա, պու հալտէն պէօյիւք պիր ֆէլաքէթ հասըլ օլուպ, Ինկիլիզ թիճարէթինին բէք զիեատէսիյէ սէրթէտար օլաճաղընը պէեան իմմիշ, վէ պունտան սօնրա սուլհը իպգա, վէ Պալգանլարտա Ռուսիանըն թէֆավվուզընը մէնն, վէ Դարդանէլզտէ Ռուսիա նուֆուզընը ազալթան հէյեէթը վիւքէյանըն մուամէլաթընը հագգը չէգարարագ, մէմէքէթին, ինթիխապաթ զէմանընտա լօրտ Պիգնոֆիլտէ մուավէնէթ էյլէեէճէյի զաննընտա պուլընաբզընը տէրմիան էյլէմիշ տիր։

Բօմա, 30 յունվ.

Պիր իրատէյի զրալի, պանգա պիլէթլէրինի սուրէթը մէշրուատա թէտավիւլինի, կէլէճէք յունիս ամյը 30 ընա գատար թէմանիա խիեօր։

ԱԺԱՆՍ ՐԷՕՑԹԸՐ

Լօնտրա, 30 յունվ.

Թայմս զազէթասը, պու սատահքի նիւսխէսինտէ, Գարատաղ վէ Եունանիսթան հուտուտընընն թէսվիեէսի իչին Պապը Ալի նէզտինտէ տիւէլը մուազզամանընն պիր հարէքէթը մի թթէֆիգա իճրա, վէ իսլահաթըն իճրասընը թալէպ եթմէլէրի իչին Ավսթրիանընն էօն տեագ օլմուշ օլտուղու հադդընտաքի շաեասը եալանա չէգարան պիր Վիէննա թէլէկրաֆնամէսի նէշր խիեօր։

Մէգքիւր զազէթա, Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսանընն տախի պու կիպի միւշքիլաթտան պիրինի մէյտանա չէգարարագ շարգ մէսէլէսինի եէնիտէն աչմաեա Ավսթրիա միսիլլու մէյեալ օլմաբզլարընը պէեան իսթեօր։

Մաճարիսթանտա հէյեէթը վիւքէլտաճա պիր պուհրան շաեասը եալանա չէգարըլըբեօր։

Լօնտրա, 30 յունվ.

Տէյլի Նիուս զազէթասը պու սապա քի Նիւսխէսինտէ, Ֆիլիմէնքին, Ռումանիանընն իսթիգլալընը թատիդ իթտիկինի պէեան իսթեօր։

Սաբնաբրտ զազէթասը, Քեապուլտան, հէր պիրի թարաֆտարա մալիք լուչ իմարէթ հավվէսքեարը պուլընաբզը ճիհէթլէ, Ինկիլիզլէրին Աֆղանիսթանտան բիւճաթընը միթէագրպ օրատա սուրէթը միւքէմմէլէտէ պիր ֆբթրէթ վուգուա կէլէճէյի, վէ Մէհէմմէտ Ճանա էյիլինին ֆէվգէլատէ մուհապպէթ կէօսթէրիքլէրինի, վէ Էյուպ խանընն տախի պիր ֆբրգաեը թարաֆընա ճէլպ էյլէտիկինի, վէ Ապտիւլ Բահման իկէ Եագուպ խանընն թարաֆտարլարը պուլընաբզընը, վէ հասըլ, Ինկիլիզլէրէ ճիւզի մուավէնէթ էթմիշ վէ եախօտ անլէրէ մինասէպաթտա պուլընմըշ օլանլարընն դաթլ իտիրճէքլէրինի թէէմին իտտէր պիր թէլէկրաֆնամէ նէշր էյլէմիշ տիր։

Պիր Քարլիսթա թէլէկրաֆնամէսի, ժէնէրալ Բօպէրթսընն, եէնի սաքէրէ իհթիեաճը օլմասընընը պէեան էյլէտիկինի, վէ շիմտիքի հալտէ ժէնէրալը միւմայիլէյհին մաեէթինտէ իւչ պին Ինկիլիզ սաքէրի իլէ 4,800 եէրլի սաքէրի պուլընաբզընը, վէ ֆագաթ պու գատար սաքէրին, խայլիճէ արթըբըմըշ օլան Եէրբուբ իսթիհքամաթընը միւտաֆաա վէ մուհաֆզատեա անճագ քեոֆի օլաբզընը, վէ հարաքեաթը թէճավուզիեէ իպթիտար օլընաճաղը զէման իմտատա ալաճաղընը պէեան իսթեօր։

Հինդիսթան հիւքիւմէթինին, հուտուա թարաֆընա տէմիր եօլլար ինշասը իչին 1879 սէնէսի զարֆընտա 2 1/2 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը սարֆ իթմիշ օլտուղունու խապէր վիրիեօրլար։

Քիւրաշէտէն Դանտահարա գատար պիր տէմիր եօլ հազըրլանմագտա տըր։

Լօնտրա, 30 յունվ.

Մօրնինկ Բօսթ զազէթասը, պիր պէնտը մախսուսընտա տէեօր քի Ռուսիա տէվլէթի էրօբատա քեամիլէն եալընըզ պաշընա գալմըշտըր։

Ասիա աշիրէթլէրի պէյնինտէ Ռուսիանընն նուֆուզը զայիլ օլուպ, էրօբա տէվլէթլէրի տախի, Ռուսիանընն էն ճիւզի հարաքեաթընը թէագիդ ու թէֆթիշ իտիեօրլար։

Պիթիին սուլհ թարաֆտարլարը, Ռուսիատան պաշգա սուլհը իմզալ իտէն պուլընմատաճաղընը պէեան իսթեօրլար։

Քարլիսթատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Քեապուլ ճիվարընտա Շէրբուբ մէվզբի զաեէթլէ միսսթահքէմ իսէ տէ, խայլի վասի օլտուգլարը ճիհէթլէ, ժէնէրալ Բօպէրթս մէվգբյի մէզքիւրէյի մուհաֆզա իչին, քեաֆֆէյի սաաքիրին օրալարա ճէմինէ լիւզում կէօրիւնմիկինտէն, սայիր մահէլլէրէ սաքէր իրսալ իտէմէեէճէյի իշար օլընմըշ տըր։

Էյուպ խան վէ Ապտիւլ Բահման խանընն, Ռուսիա մէնաֆիինէ խըզմէթ իթմտի քլէրի մէրվի տիր։

Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա պէյնինտէ մութլադա պիր մուհարէպէ վուգու պուլաճաղը զանն օլընընը եօր։

Պիր զազէթա, քիւր մուհաբէպէտէն պահպէրու մուհապէպէ, չբմէն տը ֆէլէ տէվէ պէյնինտէ, եանի պուտի նէվ վէսայիթի նագլիեէ տրնտա պիր բէգապէթ տիր տէե։

Լօնտրա, 28 յունվ.

Բուսիանընն վագ իլէ Աֆղանլըլար հագդընտա բարդը կիպի թէքէ թիւրքմէնլիեէ տախի սիլահ վէ միւհիմմաթարպիեէ վիրմէք սուրէթի իլէ քէ կիւզէլ պիր բօլմթիգա թուրուշ օլաճաղը հագդընտա Մօրնինբօսթ զազէթասընընն պէեան իմմիշ տիր։

Սոբնաբրտ զազէթասը, Քեապուլտան, հէր պիրի թարաֆտարա մալիք լուչ իմարէթ հավվէսքեարը պուլընաբզը ճիհէթլէ, Ինկիլիզլէրին Աֆղանիսթանտան բիւճաթընը միթէագրպ օրատա սուրէթը միւքէմմէլէտէ պիր ֆբթրէթ վուգուա կէլէճէյի, վէ Մէհէմմէտ Ճանա էյիլինին ֆէվգէլատէ մուհապպէթ կէօսթէրիքլէրինի, վէ Էյուպ խանընն տախի պիր ֆբրգաեը թարաֆընա ճէլպ էյլէտիկինի, վէ Ապտիւլ Բահման իկէ Եագուպ խանընն թարաֆտարլարը պուլընաբզընը, վէ հասըլ, Ինկիլիզլէրէ ճիւզի մուավէնէթ էթմիշ վէ եախօտ անլէրէ մինասէպաթտա պուլընմըշ օլանլարընն դաթլ իտիրճէքլէրինի թէէմին իտտէր պիր թէլէկրաֆնամէ նէշր էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա, 29 յունվ.

Ռուսիանընն վագ իլէ Աֆղանլըլար հագդընտա բարդը կիպի թէքէ թիւրքմէնլիեէ տախի սիլահ վէ միւհիմմաթարպիեէ վիրմէք սուրէթի իլէ քէ կիւզէլ պիր բօլմթիգա թուրուշ օլաճաղը հագդընտա Մօրնինբօսթ զազէթասընընն պէեան իմմիշ տիր։

Սոբնաբրտ զազէթասը, Քեապուլտան, հէր պիրի թարաֆտարա մալիք լուչ իմարէթ հավվէսքեարը պուլընաբզը ճիհէթլէ, Ինկիլիզլէրին Աֆղանիսթանտան բիւճաթընը միթէագրպ օրատա սուրէթը միւքէմմէլէտէ պիր ֆբթրէթ վուգուա կէլէճէյի, վէ Մէհէմմէտ Ճանա էյիլինին ֆէվգէլատէ մուհապպէթ կէօսթէրիքլէրինի, վէ Էյուպ խանընն տախի պիր ֆբրգաեը թարաֆընա ճէլպ էյլէտիկինի, վէ Ապտիւլ Բահման իկէ Եագուպ խանընն թարաֆտարլարը պուլընաբզընը, վէ հասըլ, Ինկիլիզլէրէ ճիւզի մուավէնէթ էթմիշ վէ եախօտ անլէրէ մինասէպաթտա պուլընմըշ օլանլարընն դաթլ իտիրճէքլէրինի թէէմին իտտէր պիր թէլէկրաֆնամէ նէշր էյլէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼՅԷ

Շահզատէկեանը ճվանպախթան հազարաթընտան օրոպ, կէչէն կիւն խաոտա օրտուլի հիւսեեունու թալեա իքինճի վէ ալթինճը թատուրլարընա նէֆէր դայս օլունմուշ օլան Մէհէմմէտ Մալի վէ Շեվքէթ էֆէնտիլէր հազարաթը, էլպիսէ յի ասքէրիեէ վէ սիլահլէ, տիւնքի կիւն սէլամլըգ բէսմիլլահինտէ հաղը պուլունմուշլար ուբը։

—Խբտիվվեէթի Մբսբրիեէ գարու քէթիխատասը Մահմուտ Աղիզ ամբրան սօն կիւնլու Իսկէնտէրիեէնէ մուվասալէթ իթմէքլէ, Իսկէնտերիե մուհաֆըզ վէ պահրիեէ վէքիլի վէ պաղը մէմուրլին թարաֆընան վարօրտա խթիգպալ օլունմուշ, վէ օրտան մախսուս ասրապա իլէ Մբսբրա ազիմէթ, վէ մէվգիֆտե Մբսբը զապթիեէ մէմուրու թարաֆընան գապուլ օլունուպ, սէրայ արապասընյա Նէզիհէ քէօշկինէ ազիմէթ էյլէմիշ, վէ Խբտիվ հազրէթլէրի հուզուրունա տուխուլ իլէ, թալթիֆաթ վէ իլթիֆաթը Խբտիվանեեէ մահզար օլարագ, աղշամ տախի նէզտի Խբտիվտե թատամ էյլէմիշ օլտուղու Վէգգալի Մբսբրիեեէ կէօրիւլմիշ տիր։

—Պաշ վէքիլ Սայիտ բաշա հազրէթլէրի, Ռումանիա հագդընտաքի մուհապպէթլէրինի, վէ Տօպրուճա էհալիսինին կէօրմէքտէ օլտուգլարը հիւանի մուամէլէտէն տօլայը թէչէքքիւրինիւ, Ռումանիա սէֆիրի Մ. Պրաթիանօեա պէեան իթմիշ տիր։

—Պու կիւն մէճլիսի խասբն սուրէթի ֆէվգէլատէտէ ագտ օլունաճաղընը, վէ ալտընը մալիմաթա նազարէն, պունտա եինէ Եունան մէսէլէսի միւզաքէրէ օլունաճաղընը, վէ մէճլիսի խասբն չարշէնպէհ կիւնքի իճթիմանինտէ պիր գարարը գաթի իթթիխազ էյլէեէրէք, պունու խաբիբայի շահանէեէ արզ էյլէտիկի հագդընտա Վագթը վէրտիտի հավատիսի թէքզիզ իլէ, պու գարարընն անճագ պու կիւնքի մէճլիստէ իթթիխազ գէլընաճաղընը Լա Թիւրքի եազընեօր։

—Ղազէթալարտա օգունտուղունա կէօրէ, Հալէպ վիլաեէթի իքինճի գօմիսէրի Նուրեան էֆէնտի, Տէրիսաատէթ կէլմէք իւզրէ, ճանիպը Պապը Ալիտէն իչ այ մէճլունիյյէթ թալէպ էյլէմիշ օլտուղունան, հիւքիւմէթի Սէնիյյէ, Իսկէնտերունտէ օլան մէճմուրեէթինի թէքմիլէն էյֆա էյլէտիքտէն սօնրա, Տէրիսաատէթէ ավտէթի խուսուսունա միւսաատ պուեուրմուշ, վէ խբտէթի մէղքիւրէ իսէ խիթամ պուլմուշ օլմաղլէ, միւշարիլէյհ օն պէշ կիւնէ գատար շէհրիմիզե կէլմէք իւզրէ պուլունմուշ տուր։

—Պիւքրէշ սէֆիրի Սիւլեյման պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին պու կիւնլերէք մէեզունէն Տէրիսաատէթ կէլէճէք իշիտիրմիշ տիր։

—Խարիճիեէ նէզարէթի շիւպէրինտէն օյան բասաբօրթ տայիրէսինին, հէր տէվլէթտէ օրտուղու կիպի, զապթիեէ նէզարէթինտէ պուլունտուրուլաճաղը, վէ պու մինտասէպէթլէ բասաբօրթ դալէմինին Պապը զապթիեէ նագլ իտիլէճէկի իշիտիրմիշ տիր։

—Աժանս Հավասը Տէրիսաատէթտէն Պիւքրէշ զազէթալարընա չէքտիկի պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Ինկիլթէրրա սէֆիրի սբը Հէնրի Լաեարտ հազրէթլէրինին եագընտա չաղրըլըբ, եէրինէ Մ. ժօրժ էլիբթ նամ զաթը տիրլօմաթիդ ճճէնթէթ թայեին օլունաճաղը շայի օրմուշ տուր։

—Մուսխարէն թարապլուսը զարպ վիլաեէթիտէ ֆէվգէլատտէ սու թուզեանլարը վուգու պուլարագ, թարլալար վէ պաղը քէյլէր ֆուրթունալար էնտասընտա, թարապլուս շէհրի լիմանընտա տէօրկգբթա թիւճճար սէֆինէսի իլէ պիր տէ հարպ սէֆինէսի գարաեա տիւշմիշլեր տիր։

Թարապլուս վիլաեէթինին հիւքիւմէթի մահէլլեեսի, պիր լիման պուլունմասընընընտան, թէքմիլ վիլաեէթին թիճարէթի հէման թէքմիլէն սէքթէտար օլտուղունու, չինքի սէֆինէլէրին, ֆուրթունաեա թուրթուլմագ եախօտ գարաեա տիւշմէք գօրգուսույա շէհրի մէղքիւրէ կէլմէկէ ճէսարէթ իտէմէտիքլէրինի բիշնաղարը տիգդարթա ալարագ, պիր լիման ինշասը իչին Պապը Ալիտէն բուխարթ իսթիհսալինէ չալըշմագտա իմիշ։

—Էրզադ միթէահիւալէրիյլէ հարպիեէ նէզարէթինտէն մաթլուպլարը օլան պաղը քէսանընն, ալաճաղլարընընն թէսվիեէսի իչին կէչէն հաֆթա զարֆընտա հարպիեէ նազարը բաշա հազրէթլէրի նէզտինտէ պիր թէշէպպիուստէ պուլունմուշ օլտուգլարը մալիմ տիր։

Ալաճաղլարընընն թէսվիեէսի իհթիմալէն օյմատընընա մէպնի, ասհապը մաթլուպ եէտէրինտէ պուլունան սէրկիլլերին եիւզտէ օն իքի ֆայիզի, վէ աշարա մուգաբիլ թարաֆը Խազինէտէն գապուլ օլունուր տիկէր սէրկիլլեր իլէ միւպաատէսինի թալէպ գարար վիրտիքլերինի, վէ նազարը միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին իշպու թէքլիֆի, ֆայիզ եիւզտէ օն իքի եէրինէ եիւզտէ սէքիզ օլմագ, վէ պու մուամէլէ մէճլիսի մախսուսը վիւքէլատա միւզաքէրէ օլունմագ շարթըյա գապուլ իթտիքլէրինի Նէօլոզոս զազէթասը եազընեօր։

—Զէթինէտէն ալընան սօն խաբերլերէ նազարէն, Արնավուտլարը իլէ Գարատաղլըլար պէյնինտէ եէեէն պիր մուհարէպէ վուգու պուլմագ իւզրէ տիր։ Արնավուտլարը իքինճի տէֆա օլարագ եազընտա տիկէր պիր հիճումա ինտէն սօնրա, Տէրիսաատէթ

կիւնտէն պէրու էվվէլքի կիպի կի-տիպ կէլմէկէ պաշլամբշլար տբր։

ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ ՕՍՄԱՆԻԵԷ ՀԱՄԻԼԷՐԻ

Պիւքրէշ ղազէթալարընտա աթի-տէքի թէլէկրաֆնամէ կէօրիւլմիւշ տիւր։

Բարիս, 25 յունվ.

Թահվիլաթը Օսմանիեէ համիլէ-րինտէն 3,000 քիշի պու կիւն իճթի-մա իտիպ, Ֆրանսա ճիւմհուրիեէ-թի ըէյիսի միւսիւ Ժիւլ Կրէվիեէ պիր լայիհա թագտիմ իթմէկէ գա-բար վիրմիշլէր տիր։ Իշպու լայի-հատա, տէվլէթը Ալիէնին սոն գա-բարնամէյի մալիսի ալէյհինէ բրօ-թէսթօ իթմէսի իչին ըէյիսի միւ-շարիւէյհ հաղրէթլէրինէ ըիճա ի-տէճէքլէր տիր։ Պապը Ալի ասհա-պը թահվիլաթը խօշնուա իթմէտի-կինտէ, Պէրլին մուահէտէսի ահ.քէ-ամբնճա Օսմանը մալիէալինէ նէ-ղարէթ իթմէք իւզրէ միւխթէլիֆ պիր գօմիսիոնըն թէէսիսինի թալէպ էյլէեէճէքլէր։ Ալարզէմբզ մալիս-մաթը մախսուսէեէ նէզարէն, մէղ-քիւր իճթիմատէ հաղրը պուլու-նան ասհապը թահվիլաթըն մըզ-տարը 3,000 օրմանբպ 8,000 իմիշ։ Իշպու թէճէմմիւի թէրթիպ իտէն, թահվիլաթը Օսմանիեէ համիլէրի-նին Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզլարան միւրէքքէպ օլան գօմիթէսի իմիշ։

ՔՕԷԼ ՎՈՒԳՈՒԱԹԸ

(Տէրիսաատէթ Ինկիլթէրրա սէ-ֆիրի հաղրէթլէրինին չինճի նօ-թասը)

Պէյօղլու, 19 յունվ. 1880

Տէվլէթլու էֆէնտիմ հաղրէթլէրի

Տօքթօր Քօէլին ախշ ու կիրիֆ-թի վէ իւզէրինտէն չքգան էվրագ-լարըն զապթ ու թէսխիրի հագ-գընտա կէչէն այրն 24ի թարիխի նօթամա ճէվապէն մահը հալին 15ի թարիխի օլառառ գէօնտէրիլէն նօթաեը քէմալի էսէֆ ու թէաճ-ճիւպէ ախշ էյլէտիմ։

Զաթը ալիէրի, միւսիւ Քօէլին թէվգէֆինը հագգը չքգարմանա չալըշըգը սըրատա, միւմայիլէյ հին, «իսլամիէթէ գարշը էվրագ-լար թահրիրի» իչին սըգ սըգ Ահ-մէտ Թէվֆիգ էֆէնտինին խանէ-սինէ կիթմէքտէ պուլընմշ օլ-տուղընը պիլտիրմէքտէ տիրլէր։ Իշպու պէեանաթընըզ եանլըշ տբր։ Ահմէտ Թէվֆիգ էֆէնտի, տօք-թօր Քօէլին Թիւրքճէ հօճասը իտի։ Էֆէնտիյի միւմայիլէյհ պիր վագթ տօքթօր Քօէլին խանէսինէ կիտերէք միւմայիլէյհէ տէրս վիր-միշ տիր։ Մուահխարէն, Ահմէտ Թէվֆիգ էֆէնտի խասթասանմաղ-լա, տօքթօր Քօէլի հաֆթասա պիր քէրրէ խանէսինէ գապալ ի-տերէք տէրս վիրմէքտէ պուլընմշ տբր։ Տօքթօր Քօէլ, Ինկիլիզճէ տուա քիթապը ելէ տիկէր պիր քի-թապըն թէրճէմէլէրինի, թասհիհ օլընմագ իւզրէ, էֆէնտիյի միւմա-յիլէյհէ արզ ու թագտիմ էյլէմիշ տիր, մէղքիւր քիթապտա, նասըլ քի աթիտէ իսպաթ իտէճէկիմ, տինի Իսլամ իչին թահգիրամիզ պիր լուղէթ պիլէ եօգ իտի։

Աթիտէքի վագբա, տահա զի-եատէ վէխիմ օլտուղընտան, տէր-հալ էյզահաթա միւհթաճ տբր։ Զաթը ալիէրինին պէեանընա կէօ-րէ, միւսիւ Քօէլին իւզէրինտէ պու-լընան «Էվրագը մանթպուա» իլէ էլ-եազբլարը հագգընտա բօլիս թա-րաֆընտան ալընան մալիւմաթլար-ը «լուգուաթ» եազանա [illegible] իմիշ։ Պունընա [illegible] պէրապէր, «Վու-գուաթ» մալիւմաթը մէղքիւրէ-յի եազանա չքգարմբշ տբր, չունքի, տօգթօր Քօէլին եէտինտէ հիչ պիր «Էվրագը մանթպուա» պուլընմամբշ տբր։ Զաթը ալիէրի, տօգթօր Քօէլին եէտինտէն, խալամիէթէ հագարէթ իտէն պիր քիթապ վէ եախօտ պիր թագքմ քիթապլար ալընմբշ օլտու-ղունու պէնտէնիզէ պիր չօգ տէֆա-լար սէօյլէտիքլէրինտէն ինանըմ։ Տօգթօր Քօէլին Էվրագլարը պէն-տէնիզէ իատէ օլընտըգտա, պունդա-ըն իչինտէ թիւրքճէ պիր քիթապ վար իտի։ Մէղքիւր քիթապ, տօգ-թօր Քօէլին ախշ ու կիրիֆթ օլըն-տըզը վագբթ իւզէրինտէն պուհուր իթմէտիկինի վէ պու քիթապըն միւ-մայիլէյհին մալի օլմատըզընը, պի-նապէրին, քէնտիսինէ գաշը վու-գու պուլան ազվիեաթը իլթիզամ իթմէք իչին կիզլիճէ քէնտի էվրագ-լարը իչինէ վազ իտի։ Հօքկի թէպէյ-եիւն էյլէտիքլէ նէ տէրէճէ թէ-աճճիպ իթմիշ օլտուղումու գաթը ալիէրի ֆարգ ու ֆէհմ իտէպիրիլ-էր։ Միգան իւլ Հագգ թէամիեէ օլընան իշ պու քիթապըն միւսիւ Քօէլին իւզէրինտէն զուհուր իթ-թէհիմ գէլընօրլար։

Մէղքիւր քիթապ միւպահասայի տինիեէ քիթապը իտի իսէ տէ, միւ-սիւ Քօէլի զապթիեէ մէրքէզինէ կէօթիւրտիքլէրինտէ պու քիթապ իւզէրինտէ տէյիլ իտի, Ահմէտ Էֆէնտի տէ, մէղքիւր քիթապըն թահրիրինէ ասլա իշթիրաք իթմէմիշ տիր։ Էյլէ զանն իտէրիմ քի պու քիթապ պունատան պիր չօգ սէնէլէր էվվէլ Ինկիլթէրրատա թապ օլընմբշ տբր, սահիպի իսթէտիյինտէ, միւ-սիւ Քօէլ էլպէթթէ մէղքիւր քի-թապը եեատէ իտէճէք տիր։ Իշպու քիթապը կիզլիճէ միւսիւ Քօէլին էվրագլարը իչինէ գօեան հէր քիմ իսէ, արաեբպ պուլմագ դաթը ալի-էրինին վազիֆէյի զիմմէթինտէն պուպ, վէ զաթը ալիէրինին ատա-լէթքէրվէր օլտուղլարընը պիլտի-կիմտէն, միւթէճասիրընը, լաեբդ օլտուղու ճէղաեը կէօրէճէկինէ է-մինիմ։

Իսլամլար նէզտինտէ տինի իսլա-մին գաբր ու հայրիէթինի դբրան պիր թագքմ էվրագլարըն միւսիւ Քօէլին իւզէրինտէն զուհուր իթ-մէսի իլէ, բօլիս հագգը չքգարբ-լըեօր։ Զաթը ալիէրինէ շուրասը-նը տէրխաթբը իթտիրիրիմ քի կէօն-տէրտիկինիզ նօթանընը տիկէր պիր գբսմընտա տէմիշսինիզ քի պապը մէյյէխսէթբէնահիտ նազարը թէֆ-թիշտէն կէչիրիլմէսիյլէ մէղքիւր էվրագլարընը մուզիրը օլտուղու ան-լաշըլմբշ տբր տէյի։ Պու իքի սէօզ պիրպիրինէ ուեաը մը, միւսիւ Քօ-էլին իւզէրինտէ պուլընան էվրագ-լարընը նէ թարզ շէյլէր օլտուղու-նու բօլիս նամսբլ պիլէպիլիր իտի։ Պուրասընը կէչէլիմ։

Ինկիլթէրրա քիլիսէսինին էն միւհթէրէմ վէ նամուսլու աղա-սընտան պուլունան միւսիւ Քօէլին իւզէրինտէ խրիսթիան մէղհէպինէ միւթաալիգ պիր թագքմ էլ եա-զբլարբը սմասընը պէօյուք պիր ճիւնահ իլէ, իսթիմալ էյլէ-տիկինիզ հունահ» լուղէթինէ գարշը չէն բրօթէսթօ իտէ-բիմ։ Զալիլէրի, միւմայիլէյհ իչին, «իւ ճիւնհանընը սահի-պի ալէյհ իգամէյի տավա օ-լընապիլտիճալատ, եաբբլմամբշ, հաթթա տէ պիլէ իլգա օլընմամբշ, մի. Քօէլ գապահաթլը օլտուղընտ, էնչէյի միւճաղա-թա օղրաեկիր իտի» տէեօրսը-նըզ։ Միւմայհ նիչին տավատա չէքիլէճէքլէ նիչին բէնչէյի մի-ճաղաթա տեաճ[illegible]ագ իտի։ Նէ-տինատ [illegible] հպէ միւթաալիգ պիր էլ եազբոպուլընընը իչին մի։ Էկէր պու իչին իսէ,—ալէյհինտէ պունն պաշղա պիր շէյ աղվ օլընսօր— սօրարբմ զաթը ալիէրինէ պու շէյ Օսմանը գանօնը վէ եախօտ մէղհէպ սէրպէսիէէ մուվաֆֆ՝գ մը տբր։ Միւսիւ Քլին ախշ ու կիրիֆթ օլընմասընէ գագդը չքգարմագ ի-չին, ճիւրու ճիւնհա շիւպհէսի թահթընտուպուլունան հէր պիր ատամը բօլին ախշ ու կիրիֆթ իթմէկէ վէվիճուտ կէթիրիլմէք իւզրէ օլանպիր ճիւրմիւն էօնիւ-նիւ ալմաեա, վէ նիեէթը մուզիր-ուէլէրինէ ֆքեար իսպաթ օլմագ իւզրէ իւզէրինտէ պիր թագքմ էշեա վէ եեսօտ ալէաթ թաշքեան ատամլարը խշ ու կիրիֆթ իթմէ-կէ բօլիսինհագգը պուլունտու-զունու պիրիրիեօրսընը։ Զաթը ալիէրի պոկը տիմէքլէ, սահիհէն ճիւսիւ Քօէլ պիր «ճիւրմու ճիւն-հա» իչէմէ իւզրէ իտի, վէ եէ-աինտէ պուլունան իքի գբթա էլ եազբլարը, նիեէթը «ֆասիէտէ» պուլընաբղընա տէլիլը քեաֆի իտի տիմէք իսթէսինիզ։ Պունա ինա-նամամ։

Զաթը ատեէանինէ իշ ու կի-րիֆթ իթմէկէ Պապը Ալ ինին հագ-գը օլուպ, անճագ միւսիւ Քօէլ 24 սաաթ թէվգէֆ օլընտրգտա սէ-ֆարէթխանէսինէ վէ եախօտ գօն-սօլաթօսընա պիլտիրմէք քեաֆի իմիշ։

Զաթը ալիէրինին բօլիսէ վիրտի-կի պու հագգը, գանդի ահնամ-մէ, մուահէտէ վէ եախօտ գանօն-տան ալեեօրսընը։ Էյլէ զանն ի-տերիմ քի պէօյլէ պիր իտտաատա գարշը տէյիլ եալընը։ Հիւքիւմէ-թը մանպուամ, հաթթա սայիր տէվլէթլէր տախի շէտիսէն բրօ-թէսթօ իտէճէքլէր տիր։ Պիր թիւրք բօլիս մէմուրու, եէտինտէ պիր էմինամէյի մախսուսը պուլընմա-սընը հալտէ, սօգագտա պիր Ինկիլիզ թէպասընը տէրտէսթիլ, իսթիհնիւ պաշընը եօգլամատա, վէ քէնտի մալի օլարագ իւզէրին-տէ թաշըրընը էվրապալարը ճէպ-էրէն զապթ իթմէկէ, վէ սէֆարէթ-խանէսի վէ եախօտ գօնսօլաթօսու-իլէ մուխապէրէ իթմէկէ միւսա-տէ օլընմասընը հալտէ պիր թիւրք հապսխանէսինտէ 24 սաաթ հապս-իթմէկէ հագգը վար տբր տէյի գապո՞ւլ մը իթմէլիյիզ։ Զաթը ա-լիէրինին զանն էյլէտիկի կիպի, մէմալիքի միւթէմէտտինէ դավա-յիտի ումումիէսինէ մընթասընը օլ-մատան պու կիպի պիր խատասայը հիչ պիր տէվլէթ գապուլ իտէմէզ։

Սահիհ տիր քի չիմտիեէ գատար ճարի օլան ուսուլ ահ.քեամընճա, պիր թագքմ էճնէպլիէր, գապա-հաթ իշլէտիքլէրի սըրատա թու-թուլտուգլարընտա, գօնսօլաթօլա-ընա թէսլիմ օլընմասընը 24 սաաթ թահթը թէվգէֆա ալընմշլար տբր։ Օսմանը զապթիասընընն իշպու հա-ըէքէթի հիչ պիր վագթ գանօնա մընթասընը տէյի ըէսմէն գա-պուլ օլընմամբշ տբր։ Հէյլէ Օսման-ը բօլիսինին, միւսիւ Քօէլին չան-թասընը ճէպրէն աչբպ, իչինտէն, քէնտի մալի օլան էշեասընը ալբպ զապթ իթմէկէ ատա հագգը եօգ իտի։ Պունու եարմազտան, սէֆա-րէթխանէսինէ վէ եախօտ գօնսօ-լաթօսընա պիլտիրմէկէ վէ չանթա-սը աչբլտըզը վէ էվրագլար մուայ-եէնէ օլընտըզը սըրատա պիր թէր-ճէմանընն հաղը պուլընմասընը թալէպ իթմէկէ պօրճլու իտի։

(Պ-ՓԷՅՅԵՈՒ «ԾԸ»)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԹԷՍՃԱՌԻՊ

Դէչէն բազար կիւնիւ, կէտիք բա-շա քիլիսէսինտէ, օրանքն քարոզիչ վարդապետի թարաֆընտան, բաթ-րիգխանէտէն պիր թալիմաթ օլմա-տըզը, վէ հիչ տէյիլ իսէ թագա-կան խորհուրդուն տախի մալիւմա-թը պուլունմատըզը հալտէ, էօյլէ պիր բօլիթիգաեա մուզայիր ծանու-ցումա ճիւրաթ իտիրիկինի իչինտէն քեամիլ զաթլար, թապիաթէյլէ, օլ պապտէ, իզհարը թէճաճճիպ իթ-մէքտէ տիրլէր։

Վագաա, միւմայիլէյհիւմ զաթ-լարըն թէճաճճիպլէրի, հատտի զա-թարըն թէճաճճիպլէրի, հատտի զա-թինտէ բէք հագգընընը, լաքին պիզիմ քիլիսէլէր իչին եէնի պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ պինտէն ալէյհ թէճաճճիպպէտէ չայեան տէյիլ տիր, չունքի պիզտէ քիլիսէ իտարէսի տախի բէք նիզամընը տբր, ալան քէնտինէ պիր կիտիշ տիր, ատէթա չօգ հալլէրտէ պիր պաշը պօզուգ կիտիշի տէվամ իթմէքտէ տիր։ Վէ հաթթա, օգուսալարտա պիրէ էօյ-տէ պիր, հէր քէս իսթէտիկի սէա-տէ վէ խթէտիկի բէրտէտէ օգուր, քիմնէ պիր շէյ տիյէմէզ, չունքի, եէնի պիր իմասատակլըզատա պագը-լըր իսէ, քիլիսէմիզ կիւեա «ՀԱ-քիլիսէ օլտուղունատան, պէօյլէ օլ-միլէն սահիհլիք տիրլէր, վէ օլ վա-գբթ, Ներսէս սրբազան թարաֆընտան, պունլարա, «սիզ նէ՞ եաբբ-եօրսունուզ, . . .» տէյի հիչ պիր շէյ սէօյլէնիրմէտիքտէն պաշգա, օ վարդապետլէրին հէր պիրէրլէ-բիտէ, եա պիրէրտէ ֆէպիսկոպոս-լուգ գաբարագ, վէ եախօտ գաբ-մագ իւզրէ պուլունարագ, օթու-զար, դբրդար, էլլիչէր, ալթմբ-չար, վէ պէլքիտէ եիւզէր պին նու-ֆուս Հայ պուլունան մահէլլէրտէ, առաջնորդ օլմուշլար տբր. չիմտի պու տիւնեատան վէ գօնեատան պիխապէր տատամլար, պիրէր ըէհ-պէր վէ պիրէր չօպան օլարագ; միլլէթիմիզին, կիւեա, մատտի վէ մանէվի, վէ ըուհանի վէ ճիսմանի, վէ տախիլի վէ խարիճի մէնֆաա-թընա չալըշմագտա տբրլար։

Շունու տախի ունութմաեբզ ի-շարաքի, մէղքիւր Դավգասիա եա-լանլարընը, քիլիսէլէրտէ վազ իտիպ վէ թագվիյէեթ վիրէնլէր, եալընըզ, վարդապետլէրտէն իպարէթ օլմա-յընպ, իլլա իշլէրինտէ, եպիսկոպոս-լար տախի պուլունմուշ տուր։

Պիզ հիչ պիր միլլէթէ վէ հիչ պիր քիլիսէյէ պէյէնմէյիզ, վէ օնլար իլէ խբսբմըզ իթմէք, վէ եախօտ իպրէթ վէ նասիհաթ տա-խի ալմագ իսթէմէյիզ. պիլմիրմի-սինիզ պունուն ասըլ սէպէպի նէ տիր. չօգլար չօգ սէպէպլէր տիւ-շունմիշլէր իսէտ, պիզիմ պուլու-շումուզա կէօրէ, ասըլ սէպէպ չու տուր, չէօյլէ քի, պիզտէ քէօքլէշմիշ պիր իլլէթ վար տբր, վէ օտս չու տուր քի սըգը նիզամ ու գանուն թահթընա կիրմէք իսթէմէյիզ, մէսէլա, պաշըմբզա պիր գաղա եա պէլա կէլսա՞ մի, անքն սէպէպինի, պիր նիզամ ու գանունճա ճէհլի-միզէ վէ գուսուրումուզա համլ իթմէյիզ, իլլա եա Ալլահա, եա տէվլէթէ, եա միլլէթէ, վէ եատա [illegible] համլ իթմէք իսթէրիզ. վէ մէսէլա, քէյֆիմիզի պօզարագ խասթա տիւշտիւք վէ հէքիմէ իլաճա միւհթաճ օլտու-մու, հէքիմ թարաֆընտան վէրիլէն սըգը նիզամարա վէ թալիմաթ-լարա ահդգաթ վէ իթաաթ իթմէք իսթէմէյիզ, իլլա, քէնտի քէյֆի-միզէ, վէ քէնտի ագլըմըզըտա ի-լավէ իսթէրէք ամէլ ու հարէքէթ իթմէք իսթէրիզ. վէ մէսէլա, գան-զի հիւքիւմէթ թօրրաղընտա օլուր իսէ օլսուն, հիւքիւմէթէ պիր ի-շիմիզ տիւշտի՞միւ, գանուն վէ նիզամընը հիւքմիւ իւզրէ թէսվիյէ-սինէ գանատթ իթմէք իսթէմէտի-կիմիզտէն, տայիմա պիր իլթիմաս, պիր թէվասսութ, վէ պիր ըէճա պէքլէրիզ։ Վէ, եվվէթ, իշթէ պիզ պունուն իչին տիր քի, նիզամը միլլէթտէն, քիլիսէտէն, հիւքիւ-մէթտէն ուզագտա պուլունմագ իս-թէրիզ, այրը եաշամագ իսթէրիզ, հիչ պիրինի պէյէնմէյիզ, հէփ-սինտէն թէշէքքի իտէրիզ, հէփ-սինտէ գուսուրլար պուլուրուզ, էմմա քէնտիմիզ հիչ պիր գուսու-րումուզատան վազ կէչմէք իսթէմէ-յիզ. հէր շէյ պիրմէքլիք սաթա-ըզ, ասըլ եանըլմամաղըզ սաթ-մագըզ պիզիմ իչին տիր, անք կի-տիպտէ Բօմատա արամագ պօշ շէյ տիր. եվվէթ, թէքրարէն իգբար իտէլիմ, պիզ էօյլէ պիր խուլ բէյ-տա իթմիշ, վէ էօյլէ պիր խալգ օլմուշուզ տուր քի, քէնտիմիզ կէրչի, տիւնեատա ֆայիտէլի եէնի հիչ պիր շէյ եաբմաեբզ, հիչ պիր նիզամ վէ իսլահաթ իճրա վէ իհ-տաս իթմէյիզ, լաքին, հէր գան-զի տէվլէթին թօքրաղընտա պու-լանաք, տայիմա օ տէվլէթին նի-զամաթ ու գանունինինտէն, քէն-տի միզաճ վէ քէյֆիմիզի ույմա-եան պէնտէր պուլարագ սըղլաշը-ըզ, վէ քէնտիմիզի մէղքիւր նի-զամարա վէ գանունարա ույտուր-մագըզա պօրճլու օլտուղումուզու

Հէյլէ մէղքիւր ծանուցում մատ-տէսինէ կէլինտիքտէ, չօգ աղբը էմ-սալլէրի վարբը, վէ հէմտէ մէղ-քիւր էմսալլէր տախի, եինէ Ներ-սէս սրբազանքն բաթրիգլիկի զէմա-նընընա վուգու պուլմուշ տբր։

Հէնուզ քիմնէլէր մահուա Դավ-գասեա եալանլարընը, վէ պիզիմ տէ պիր տիւզյէ իբի այ, մէղ-քիւր եալանլար իչին, եալան տբր, եալան տբր տէ յի պաղբրբպ նիտա-լար իլլէտիկիմիզի, վէ ինանմագ իսթէյէնլէրինտէ, ասլա պիզիմ սէոսիմիզի իչիթմէք իսթէմէտի-քտէն պաշգա, նիչին եալան տբր, տէ յի-եօրսուն տէյէրէք, էնվայի հագա-ըէթլէրտէ իթմէքլէրինի, քիմնէ ունութմամբշ տբր, իշթէ օլ եա-լանճբլբզ վագասընտա տախի, թբպգը չիմտիքի «ՀԷՅՅԻ ԷՆԴԷ» տէ-յէրէք միլլէթի ալտաթմագտա օլ-տուգլարը եալանլարատա օլտուղու-կիպի, պիր թարաֆտան ճահիլ ճիսմանիկլէր ինանբպ էհէմմիյյէթ վիրմէքքիկէ չալըշաբգլարը հալտէ, տիկէր թարաֆտան տախի պիր թա-գբմ վեզարլբլար, բաթրիգխանէյէ եարանբպ խուլուսքեարլբզ իթմէք-լիկի տիւշիւնտիքլէրինտէն, չբ-գբպ քիլիսէլէրտէ, մէղքիւր Դավ-գասիա եալանընա ինանմալարը ի-չին վաղլար վէ նասիհաթլար վիր-տիքլէրի, վէ խուսուսէթէն մէղքիւր եալանա տայիր թապ իթտիրիլէն իլավէլէրի քիլիսէ հավկիլէրինտէ վէ մուսրուգլարընտա սաթտըրտըզ-լարը վէ տաղբթտըրտըգլարը չէօյ-լէ տուրտուն, պիզէ գարշը տախի, եալան տբր տիմէքտէ օլտուղումուզ իչին, քէզալիք վաղլարը իչինտէ, հագարէթլէր իտէրէք, Վասակ տբր, Ցուգա՛ տբր, վէ խայինի միլլէթ տիր, տէ յի պաղբրմբշլար տբր։

Էվվէթ, պունլար մասալ տէյիլ տիրլէր, պունլարատա դէրբէ գատար եալան տէյիլ, իլլա եանլբշ վէ միւ-պալաղա տախի եօգ տուր, քեա-միլէն սահիհլիք տիրլէր, վէ օլ վա-գբթ, Ներսէս սրբազան թարաֆընտան, պունլարա, «սիզ նէ՞ եաբբ-եօրսունուզ, . . .» տէյի հիչ պիր շէյ սէօյլէնիրմէտիքտէն պաշգա, օ վարդապետլէրին հէր պիրէրլէ-բիտէ, եա պիրէրտէ ֆէպիսկոպոս-լուգ գաբարագ, վէ եախօտ գաբ-մագ իւզրէ պուլունարագ, օթու-զար, դբրդար, էլլիչէր, ալթմբ-չար, վէ պէլքիտէ եիւզէր պին նու-ֆուս Հայ պուլունան մահէլլէրտէ, առաջնորդ օլմուշլար տբր. չիմտի պու տիւնեատան վէ գօնեատան պիխապէր տատամլար, պիրէր ըէհ-պէր վէ պիրէր չօպան օլարագ; միլլէթիմիզին, կիւեա, մատտի վէ մանէվի, վէ ըուհանի վէ ճիսմանի, վէ տախիլի վէ խարիճի մէնֆաա-թընա չալըշմագտա տբրլար։

Շունու տախի ունութմաեբզ ի-շարաքի, մէղքիւր Դավգասիա եա-լանլարընը, քիլիսէլէրտէ վազ իտիպ վէ թագվիյէեթ վիրէնլէր, եալընըզ, վարդապետլէրտէն իպարէթ օլմա-յընպ, իլլա իշլէրինտէ, եպիսկոպոս-լար տախի պուլունմուշ տուր։

Պիզ հիչ պիր միլլէթէ վէ հիչ պիր քիլիսէյէ պէյէնմէյիզ, վէ օնլար իլէ խբսբմըզ իթմէք, վէ եախօտ իպրէթ վէ նասիհաթ տա-խի ալմագ իսթէմէյիզ. պիլմիրմի-սինիզ պունուն ասըլ սէպէպի նէ տիր. չօգլար չօգ սէպէպլէր տիւ-շունմիշլէր իսէտ, պիզիմ պուլու-շումուզա կէօրէ, ասըլ սէպէպ չու տուր, չէօյլէ քի, պիզտէ քէօքլէշմիշ պիր իլլէթ վար տբր, վէ օտս չու տուր քի սըգը նիզամ ու գանուն թահթընա կիրմէք իսթէմէյիզ, մէսէլա, պաշըմբզա պիր գաղա եա պէլա կէլսա՞ մի, անքն սէպէպինի, պիր նիզամ ու գանունճա ճէհլի-միզէ վէ գուսուրումուզա համլ իթմէյիզ, իլլա եա Ալլահա, եա տէվլէթէ, եա միլլէթէ, վէ եատա [illegible] համլ իթմէք իսթէրիզ. վէ մէսէլա, քէյֆիմիզի պօզարագ խասթա տիւշտիւք վէ հէքիմէ իլաճա միւհթաճ օլտու-մու, հէքիմ թարաֆընտան վէրիլէն սըգը նիզամարա վէ թալիմաթ-լարա ահդգաթ վէ իթաաթ իթմէք իսթէմէյիզ, իլլա, քէնտի քէյֆի-միզէ, վէ քէնտի ագլըմըզըտա իլ-լավէ իսթէրէք ամէլ ու հարէքէթ իթմէք իսթէրիզ. վէ մէսէլա, գան-զի հիւքիւմէթ թօքրաղընտա օլուր իսէ օլսուն, հիւքիւմէթէ պիր իշ-շիմիզ տիւշտի՞միւ, գանուն վէ նիզամընը հիւքմիւ իւզրէ թէսվիյէ-սինէ գանատթ իթմէք իսթէմէտի-կիմիզտէն, տայիմա պիր իլթիմաս, պիր թէվասսութ, վէ պիր ըէճա պէքլէրիզ։ Վէ, եվվէթ, իշթէ պիզ պունուն իչին տիր քի, նիզամը միլլէթտէն, քիլիսէտէն, հիւքիւ-մէթտէն ուզագտա պուլունմագ իս-թէրիզ, այրը եաշամագ իսթէրիզ, հիչ պիրինի պէյէնմէյիզ, հէփ-սինտէն թէշէքքի իտէրիզ, հէփ-սինտէ գուսուրլար պուլուրուզ, էմմա քէնտիմիզ հիչ պիր գուսու-րումուզատան վազ կէչմէք իսթէմէ-յիզ. հէր շէյ պիրմէքլիք սաթա-ըզ, ասըլ եանըլմամաղըզ սաթ-մագըզ պիզիմ իչին տիր, անք կի-տիպտէ Բօմատա արամագ պօշ շէյ տիր. եվվէթ, թէքրարէն իգբար իտէլիմ, պիզ էօյլէ պիր խուլ բէյ-տա իթմիշ, վէ էօյլէ պիր խալգ օլմուշուզ տուր քի, քէնտիմիզ կէրչի, տիւնեատա ֆայիտէլի եէնի հիչ պիր շէյ եաբմաեբզ, հիչ պիր նիզամ վէ իսլահաթ իճրա վէ իհ-տաս իթմէյիզ, լաքին, հէր գան-զի տէվլէթին թօքրաղընտա պու-լանաք, տայիմա օ տէվլէթին նի-զամաթ ու գանունինինտէն, քէն-տի միզաճ վէ քէյֆիմիզի ույմա-եան պէնտէր պուլարագ սըղլաշը-ըզ, վէ քէնտիմիզի մէղքիւր նի-զամարա վէ գանունարա ույտուր-մագըզա պօրճլու օլտուղումուզու

թանքեաճագ վէ չալշաճագ եէրտէ, իսթէրիզ քի հէր պուլունտուղումուղ տէվլէթլէր վէ միլլէթլէր, քէնտի նիզամլարընը վէ գանունլարընը պիղիմ քէյֆ վէ մէնֆաաթըմըզա ույտուրսունլար. պու սէօյլէտիկիմիզ իլլէթի վէ խուլեու, Թիւրքիատա, Մէմլէքէթէ ինտէ, Ավսթրիատա, Իրանտա, Ռուսիատա, վէ Ինկիլթէրրանըն թահթը իտարէսինտէ պուլունան Հինտիատա վէ մահալլի սայիրէտէ պուլունան Հայլարըմըզըն էնվայի թէշէքքիլէրի թատոիդ իթմէքտէ տիրլէր։ Էվվէթ, էվվէթ, պիզ թէքմիլ տիւնեատան թէշէքքի իտիպ, վէ հիչ պիր միլլէթի պէյէնմէտիկիմիզ թադտիրտէ, պիզզաթ քէնտի բաթրիգխանէլէրիմիզի վէ քիլիսէ վէ մէքթէպլէրիմիզի պիլէ ասլա նիզամընա գօյմաեզ վէ գօյմադ իսթէմէյիզ։ Պիր չօգ տէֆալար տըր, թէքմիլ Թիւրքիատա, եա Հայլար, չուրատա պիր թանէճիք ումումի խասթախանէմիզ, վէ պիր թանէճիք դատաստանական խորհուրդումուզ վար տըր, էօյլէ իքէն, իքիսի տասխի բէք գուսուրլու պիր հալտէ պուլունմադատա տըր, տէյի պաղբրմադատաեզ, հալ պու քի հալէա քիմնէ էհէմմիյէթէ վէ բարա վիրմէք իսթէմէտիկինատէն, պիրինէ օլուուգճա հիմմէթ օլունարադ գայրըլմադատա իսէատ, հէմ բէք իհթիեաճլարը պուլունմադատա, վէ հալէա տախի տիվանէլէր իչին խասսէթէն հէքիմլէր թայէին իտիլմէքսիզին, թապիաթ բէնչէսինտէ մէթրուք գալմադատա տըրլար, վէ իքինճիսի իսէ, հիչ պիր նիզամ վէ գանուն պուլունմատըզընատա, վէ հէր վագէթ պիր իքի չէնէսի չէլիքլի ազալարըն քէյֆ վէ տատադլարընա վէ ալէքսուսուս մէնֆաաթլարընա իթաաթա մէճպուր գալմադատա տըրլար։

Հիչ պիր միլլէթի վէ հիչ պիր քիլիսէյի, վէ հէր ազ բանդան չճամանի իտարէյի պէյէնմէյիզ էմմա, հալէա պրրադալըմ թաշրալարը, նէֆսի Իսթանպօլատա պիլէ, նէ լաեզդընատա հօճալար եէթիշտիրմէք իչին գէզ վէ երքէք մէքթէպլէրիմիզ վար տըր, նէ մէտէնիյէթէ եադըչըր, վէ պիր էվրոպալը միւսաֆիրէ կէօրթերիլէպիլիր դիր դապրիսթանընըզ վար տըր, վէ նէ տէ մէտէնի տիւնեատա, միւզիգա գանունու իւզրէ տուալար օգուտուր պիր քիլիսէմիզ վար տըր, վէ իչթէ հէր պիր հալիմիզտէ պունա կէօրէ տիր։

ՔԻԼԻՍԷԼԷՐՏԷ ԳԱՆԱԲ

Պու հաֆթա միլլէթիմիզ դաղէթալարընատան պիրինտէ օգուտուղունա կէօրէ, էջմիածին կաթողիկոսու հազրէթլէրի, պագը քիլիսէլէրիմիզտէ, պիր դաչ գանաբէլէր վաղ իտիրտիկինի իչէթտիկինատէն, բաթրիգխանէյէ խասսէթէն պիր կոնդակ կէօնտէրէրէք, վէ քիլիսէմիզ ուսուլինէ մուղայիր օլտուղունու պիլտիրէրէք, մէգքիւր գանաբէ ուսուլինին տէֆ իտիլմէսինի էմրու թէնպիհ էյլէմիշ տիր։

Էկէր պիղիմ բուհպան թադբմալարընը կիսիչէրինի, զաթէն բէք էյի պիլմէքտէ, վէ էմմալէրինի կէօրիւպ տէ գավիէն իսքեաթ օլմուշ օլմասա իտիք, պու շաեանը թէաճճիւպ հավատսէ ինանմադ իսթէմէզ իտիք, հալ պու քի, պըրագալըմ թարիխէրիմիզի, տահա քէնտի գէմանըմըզտա, կէօրմիւշիւղ տիւր էօյլէ լաթիրգէր քի, քիլիսէլէրիմիզտէն պազբարընատա կէօրիւլմէքտէ օլան արմնիք նամ միւզիգաեը պիլէ գալտըրթադրմըշ տըր, վէ կէօրտիւք էօյլէ բաթրիգէր քի, Իզմիր քիլիսէսի խորանընատա պուլունան եաբըմ օյմա սուրէթլէրի ճայիղ կէօրիւպ, հալ պու քի թէքմիլ օյմա սուրէթլէրի մէն վէ տէֆ իմմիրմիշ տիր, վէ կէօրմիւշիւղտիւր հաթթա Ներսէս ազբաղանը քի, պունատան չէնտ սէնէ մուգատատէմ, էյտուպ քիլիսէլէրինատէն պիրինատէն, գանաբէլէրի գալտըրթմըշ տըր, վէ կէրչի սօնրատան միւսատատ իթմէքքիկէ պաշլամըշ իսէ տէ, իչթէ պիր տէ էօթէտէն, կաթողիկոս հազրէթլէրի միւմանատթա գալգէշմըշ տըր։

Պիր թարաֆտան մէտէնկյէթտէ [illegible] տէ սէվինիպ, վէ տիկէր թարաֆտան տասխի ճէօմատթ քիլիսէյէ կէլմէէօրտէյի թէշէքքիլէր իթտիրիմիզ թադտիրտէ, հալէա քիլիսէլէրիմիզտէ, կիւղել կիւղել միւզիգալար չալընմասը ուսուլինի գադուլ իլլէ, ճէօմատթը քիլիսէյէ ճէլպէ չալընմատըզմըզ չէօյէ տուրսուն, պիր տէ գադրզպ տա, եավաշ եավաշ վաղ իտիրմէքտէ օլան գանաբէլէրի մէն իթմէքթէմէքտէյիզ։

Տիւնեատա իւչ միլեան Խրիսթիեան վար տըլլ քի պունլարըն քեաֆֆիէսի ի, քիլիսէլերինտէ միւզիգատապուլ իթմիչլեր տիր, վէ հա, էսասէն պիզ տախի գապադմիշ օլտուղումուզտան, քշոյնճզակ չալընմադտա օլտուղտան, օրկանո վէ արմնիկ չմասընը գապուլ իթմէքտէ տէղ. ճապա միւզիգա ֆէնա պիէյ մի տիր, ճապա սայիր Խրիստան միլլէթլեր խէթա մը իչլէտէ տիրլեր, վէ մէկէրչի Խրիսթիոդ տէնիլէն չէյ եալընըզ պիզ մի դայմըշ տըր, օնլար Խրիսթէն տէյի՞լմի տիրլեր, վէ եախօտ նսթիեանլըղը պիզիմ գատար ղէմէեօրլար մը, պուրալարընը տիւնիւպ տէ թէճճիւպ վէ թէիւֆ իթմէքէ էլտէ տէյիլ տի։

Հէյլէ չու գանաբ մատէսի, պիլթիւն պիլթիւն հէօմատթն քիլիսէտէն մահրում ամասընա, ղիեատսիզլէ սէպէյյէթ վիրմէքտէ տիր, չիւնքի նասընը քի չօգ տէֆա սէօյլէմիզ տիր, վէ հէր քէս տէ թէճրիսէսինի պիղզաթ քէնտի իղզերինէ կէօրմէքտէ տիր, քիլիսէյէ կթտիկինատէ, սաաթլարճա սեադա սուրմադըղդա մէճպուր օլտուղունատան, եա գահվէտէ մէյխանէտա վագէթ կէչիրմէքտէ, վէ եախօտ էվինտէ օտասընատա բահաթ թուրմադատա տըր։

Պրուսայի առաջնորդ Գեր. Բարթուղիմէոս սրբազան առջի օր մայրաքաղաքս հասաւ։

—Ֆօքշանէն կը գրեն մեզ թէ Գեր. Խորէն Նարպէյ սրբազան դեկտ. 15ին յիշեալ քաղաքն հասնելով փառաւորապէս ընդունուեր, գաւառապետին ու ազդ. երեւելիներն [illegible] ժարանները աչքէ անցուցեր, Ս. Ստեփաննոսի տօնին օրը պատարագեր և ժողովրդին խրախոյս ելոյզներ կարդալով, 98ին մեկներ է ի Պաքով։ Ցիշեալ թղթակցութիւնը յաջորդ թերթով պիտի հրատարակեմք։ Լրագիր

ԱՄԵՆ ԲԱՆ ՐՕՊԷԱԿԱՆ

Սկսեցէք մի նոր գործ հայերի մէջ, — և ահա ամենը տաք կերպով կը կպչեն գործին։ Եռանդը կը շարունակուի մի քանի ժամանակ և յետոյ յանկարծ հայը կը սառչի դէպի այն գործը, որին առաջին րօպէն կարծես ամբողջ սրտից համակրում էր և պէտք է մշտապէս համակրէր...

Հիմնեցէք մի բարեգործական, կամ մի այլ ընկերութիւն հայերի մէջ։ Ընկերութեան առաջին նիստերին, ընկերութիւնը կազմող բոլոր անդամները կը ներկայանան, իրանց ցոյց կը տան գործին ջերմ համակրողներ, կը վիճաբանեն, նոր ծրագիրներ կառաջարկեն, փող կը նուիրեն։ Բայց կանցնի մի յայտնի ժամանակ, —և ընկերութեան անդամները հետզհետէ կը դադարեն այցելել ընկերութեան ժողովի նիստերը...

Հիմնեցէք մի լրագիր. քանի դա նորութիւն է, լրագիրը բաւական բաժանորդներ կը գտնի հայերի մէջ։ Բայց հետզհետէ նորութիւնը հնանալով, բաժանորդների թիւը կը պակասի։

Մի ատորագրութիւն է բացւում յօգուտ մի որ և է ընկերութեան, —և ահա հայերը ամեն կողմից ըսկսում են նուէրներ ուղարկել յօգուտ այն ընկերութեան։ Կանցնի փոքր ինչ ժամանակ և բոլորն էլ կը սկսեն սառչել...

Կազմվում է դիցուք հայերի մէջ մի մշտական թատրոնական խումբ։ Ներկայացումները սկզբից միշտ լի են լինում, թատրոնում տեղ չէ ճարվում, կասսայում բոլոր տոմսակները ներկայացումից երկու երեք օր առաջ ծախված են լինում։ Այդ պատահել է վաթսուններորդ թուականներում, այդ պատահել է և այս վերջին ժամանակ... Բայց հետզհետէ հայը սկսում է ղղվել, նորութիւնը այլ ևս սկզբնական գրաւողութիւն չունի նրա համար, նորութիւնը հնանում է և իսկ այն ժամանակ, երբ մարդը սկսում է ուրախանալ թէ հայոց հասարակութիւնը գոնէ մի որ և է բարոյական դաղափարով դրաւեցաւ, մի որ և է բարոյական շարժում տեւողական կերպով յայտնվեցաւ մինչեւ այժմ դէպի ամեն բան անտարբեր եղած հայոց հասարակութեան մէջ, —յանկարծ ներկայացումները սկսում են դատարկվել հասարակութենից։

Չը գիտենք ինչով բացատրել այդ անսխալթար երեւոյթը, ուղղի բնածին պակասութեամբ, թէ կրթութեան պակասութեամբ հայի մէջ, —բայց իրողութիւնը անհերքելի է թէ հայի մէջ ամեն բան, ամեն շարժում, ամեն ձգտում բօպէական է։

Հայը ամեն բանով շատ և սասսիկ յափշտակվում է, բայց և նոյնքան շատ յոգնում է...

Մի բան կայ միայն, որ հայի մէջ բօպէական չէ, այլ տեւողական և մշտական է, մի բան կայ միայն որից հայերը երբէք չեն յոգնում, — այն է միմեանց դէմ բամբասելու, միմեանց դէմ ինտրիգաներ լարելու, միմեանց վնասելու, միմեանց փոս փորելու, միմեանց ատելը քանդելու մէջ...

Բայց ոչ, ներեցէք ընթերցող, մի ուրիշ տեսակի գործեր էլ մոռացանք, որոնց մէջ հայը միշտ առկուն է, որոնցից երբէք չէ ղղվում, որոնցից նա երբէք չէ յոգնում, —դրանք այն գործերն են, որոնցից կարելի է հետատես նիւթական շահ ստանալ, որոնցից կարելի է փող աշխատել։

Բայց այս տեսակ գործերումն էլ հայը երկար ժամանակ իր սկզբնական եռանդը չէ պահպանում.... Նա շարունակում է նոյն տոկունութեամբ փող աշխատել, ձեռք չէ վերցնում այն գործից, պարապմունքից, պաշտօնից կամ հիմնարկութենից, որից շահ ունի, — բայց նոյն իսկ գործը քանի մի ժամանակից յետոյ սկսում է անհոգ կերպով տանել, պաշտօնը սկսում է անհոգ կերպով վարել, և այնու ամենայնիւ կարողանում է այնպէս անել, որ նոյնքան և աւելի շատ փող է ստանում, բայց գործը աւելի վատ է գնում....

Այո՛, մի բանի մէջ միայն հայերը ոչ թէ միայն երբէք չեն թուլանում, այլ քանի դէպ մեծանում են աւելի և աւելի առաջադիմութիւն են ստանում, — դա միմեանց վնասելու գործն է...

Դրա մէջ հայը երբէք չէ յոգնում, դրանից նա երբէք չէ ղղվում, դա այն միակ ազնիւ զգացմունքն է, որ բօպէական չէ լինում հայի մէջ։ Գ. Ա.

(Մշ-ից)

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(60)

—

իլավէ իթտի, վէ Մալօ իլէ Գօտրիլին վէ Դօգըլիգօնուն էօնէրինէ կէչէրէք, եւրիւմէկէ պաշլատը։

31

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷԻ ԻՃՐԱԱԹ

Պարօն տը Քէրժան, Իրօնտէլ սօգաղընատա եւրիւմէքլիկէ տէվամ իտէճէք եէրտէ, Էսթուֆատ սօգաղընա տախիլ օլտու, վէ քիչիւք պիր դաբուունուն էօնիւնտէ տուրուպ, եէսինտէ պուլունան պիր անախթար իլէ մէղքիւր դաբուեուաչտը։ Բէրինին էվի, մէղքիւր սօգաղին թարաֆընատան պիր սուրէթի մախսուսէյի հայիզ օրնատըզը իչին, թապիաթիյլէ ի՛բի հարամիլէր, Լիւքիւն, քէնտիլէրինի կէօթիւրտիկիւ էվ, դըրմըզը էվ օլտուղունու անլաեամատըլար։

Նէրտիվէնին սօն դատէմէսի իւզերինէ պիր լամպա գօնուլմուշ օլուպ, Քէրժան մէղքիւր լամպաեը էլինէ ալը, վէ ըէֆիգէրինի քէմերի պիր սալաեա խոխալ իթտի քի, մէղքիւր սալատա էլ նէրտիվէնէրի, սէտեա վէ սէտեաեը կէօթիւրէճէք օլան համալարըն էլպիսէրի պուլունմադատա իտի։

Մէղքիւր էլպիսէրը զաեէթ սատ վէ սօնուզ ըէնկի օլտուղլարը հալտէ, Մալօ իլէ Գօղըլիգօեա հախատուս իտի, չիւնքի համալըզ խրտմէթինի ի՛ֆա իտէճէք օլանլար անլէր իտիլէր։

Պու ի՛բի չախսլար էլպիսէլէրինի թէպտիլ իթտիրլէրի սըրատա, Քէրժան մէղքիւր սալաեը թէրք պիրլէ, պիրինճի գաթա չըդտը, վէ Դարմէն իլէ Մօրալէսի վէ Կուլը, պըրադմըշ օլտուղու մահէլլէրինտէ պուլտու։

Պարօն, Զինկեանէ դըզընը կէօրմիւկիւնտէ, պիր նիատաեը թէաճճիւպ ըէֆ իթմէքլի՛քտէն քէնտիյի թուրթամատը։ Պունուն սէպէպի ի՛սէ, շունատան իպարէթ իտի։ Նէօյլէ քի Դարմէն, թըպգը ծան տը Սիմէօվիւն կիյինտիկի էլպիսէ թարղընատ պիր էլպիսէ կիյինիպ, վէ պաշընը տախի օնուն պաշը կիպի թէղեին իթմիչ օլտուղու ճիհէթլէ, մէղքուրէ տըրլղատէ գրդընա օլ տէրէճէ մէմուլին զայրը սուրէթտէ պէնդէմիշ իտի քի, Մ. տը Քէրժան ատէթա պիր տէքէ կէթիրիմիշ օլտուղունու, վէ եախօտ դարշըընատա պուլունան գատընը, պիղզաթ ծան իտուկինի զանն էյլէտի, վէ Կուլ իսէ, մէրգումուն ֆի՛քրինի անլատարադ,

—Էյ նէ՞ տէրսին սէն պու հալէ, տէեու սիւալ իթտի։

—Շունու տէրիմ քի, էլիմիզտէ պիր մուվաֆֆագըյէթ իւմիտի օլմադ իչին, թապիաթըն պիր միճիղ իճրա իթմէսի լազըմ իտի, վէ լաքին թէսատիֆ սաեէսինտէ, մէգքիւր միճիղէ, պէնիմ մէմուլիմուն զիեատէ միւքէմմէլ սուրէթտէ իճրա օլունմուշ տուր, վէլհասըլ շունու սէօյլէրիմ քի, իչին մուվաֆֆագըյէթ պուլաճաղը, Դարմէնին կիւզէլլիկինատէն զիեատէ մուհադդադ տըր, վէ հաթթա էօմրիմ պիրլէ շու մուվաֆֆագըյէթտէն մէրպութ օլսա, եինէ օլ պատտէ ասլա տիւչարը իլլթիրապ օլմամ։

Դարմէն, թէպէսսիմ իթտի, վէ սօնրա Մօրալէս մաղրուրէն աեաղա գալգարադ, վէ Լիւքիւն թագլշըսընատա տուրարադ,

—Աղիղիմ պարօն, պէնի նա՞սըլ պուլուեօրսունուզ, տէտի։

—Ֆէվգէլատէ կիւզէլ, ա՛հ, տօն Կիւզման, աղ դալսըն սիզի թանը-եամեաճագ իտիմ, տէեու ճէվապ վէրտի Լիւք, կիւլմէմէկէ չալըշարադ։

Պատէհու Մօրալէս սաղ տիրսէյինի պէլինէ տաեաթըզ, վէ սօլ էլլէյէ տախի պըյըդլարընը պուրարադ,

—Է՛հ, ապիղիմ պարօն, տէտի, սիզէ սէօյլէրիմ քի, սիզ սահիհէն կուսթօ սահիպի իմիշսինիզ։ Գուշլարը կիւզէլլէթէն քէնտի թիյլերի օլտուղու կիպի, ինսանը թէղելին իտէն տէ քէնտի էլպիսէսի տիր։ Նասըլ քի պէնիմ տախի վիճուտիմ, զաեէն թապիաթտան զաեէթ սիչիմի օլտուղու հալտէ, կուսթօ-

զիղա գանունու իւզրէ տուալար օգուտուր պիր քիլիսէմիզ վար տըր, վէ իչթէ հէր պիր հալիմիզտէ պունա կէօրէ տիր։

* * *

ՔԻԼԻՍԷԼԷՐՏԷ ԳԱՆԱԲ

Պու հաֆթա միլլէթիմիզ դաղէթալարընատան պիրինտէ օգուտուղունա կէօրէ, էջմիածին կաթողիկոսու հազրէթլէրի, պագը քիլիսէլէրիմիզտէ, պիր դաչ գանաբէլէր վաղ իտիրտիկինի իչէթտիկինատէն, բաթրիգխանէյէ խասսէթէն պիր կոնդակ կէօնտէրէրէք, վէ քիլիսէմիզ ուսուլինէ մուղայիր օլտուղունու պիլտիրէրէք, մէգքիւր գանաբէ ուսուլինին տէֆ իտիլմէսինի էմրու թէնպիհ էյլէմիշ տիր։

Էկէր պիղիմ բուհպան թադբմալարընը կիսիչէրինի, զաթէն բէք էյի պիլմէքտէ, վէ էմմալէրինի կէօրիւպ տէ գավիէն իսքեաթ օլմուշ օլմասա իտիք, պու շաեանը թէաճճիւպ հավատսէ ինանմադ իսթէմէզ իտիք, հալ պու քի, պըրագալըմ թարիխէրիմիզի, տահա քէնտի գէմանըմըզտա, կէօրմիւշիւղ տիւր էօյլէ լաթիրգէր քի, քիլիսէլէրիմիզտէն պազբարընատա կէօրիւլմէքտէ օլան արմնիք նամ միւզիգաեը պիլէ գալտըրթադրմըշ տըր, վէ կէօրտիւք էօյլէ բաթրիգէր քի, Իզմիր քիլիսէսի խորանընատա պուլունան եաբըմ օյմա սուրէթլէրի ճայիղ կէօրիւպ, հալ պու քի թէքմիլ օյմա սուրէթլէրի մէն վէ տէֆ իմմիրմիշ տիր, վէ կէօրմիւշիւղտիւր հաթթա Ներսէս ազբաղանը քի, պունատան չէնտ սէնէ մուգատատէմ, էյտուպ քիլիսէլէրինատէն պիրինատէն, գանաբէլէրի գալտըրթմըշ տըր, վէ կէրչի սօնրատան միւսատատ իթմէքքիկէ պաշլամըշ իսէ տէ, իչթէ պիր տէ էօթէտէն, կաթողիկոս հազրէթլէրի միւմանատթա գալգէշմըշ տըր։

Պիր թարաֆտան մէտէնկյէթտէ [illegible] տէ սէվինիպ, վէ տիկէր թարաֆտան տասխի ճէօմատթ քիլիսէյէ կէլմէէօրտէյի թէշէքքիլէր իթտիրիմիզ թադտիրտէ, հալէա քիլիսէլէրիմիզտէ, կիւզել կիւզել միւզիգալար չալընմասը ուսուլինի գադուլ իլլէ, ճէօմատթը քիլիսէյէ ճէլպէ չալընմատըզմըզ չէօյէ տուրսուն, պիր տէ գադրզպ տա, եավաշ եավաշ վաղ իտիրմէքտէ օլան գանաբէլէրի մէն իթմէքթէմէքտէյիզ։

Տիւնեատա իւչ միլեան Խրիսթիեան վար տըլլ քի պունլարըն քեաֆֆիէսի ի, քիլիսէլերինտէ միւզիգատապուլ իթմիչլեր տիր, վէ հա, էսասէն պիզ տախի գապադմիշ օլտուղումուզտան, քշոյնճզակ չալընմադտա օլտուղտան, օրկանո վէ արմնիկ չմասընը գապուլ իթմէքտէ տէղ. ճապա միւզիգա ֆէնա պիէյ մի տիր, ճապա սայիր Խրիստան միլլէթլեր խէթա մը իչլէտէ տիրլեր, վէ մէկէրչի Խրիսթիոդ տէնիլէն չէյ եալընըզ պիզ մի դայմըշ տըր, օնլար Խրիսթէն տէյի՞լմի տիրլեր, վէ եախօտ նսթիեանլըղը պիզիմ գատար ղէմէեօրլար մը, պուրալարընը տիւնիւպ տէ թէճճիւպ վէ թէիւֆ իթմէքէ էլտէ տէյիլ տի։

Հէյլէ չու գանաբ մատէսի, պիլթիւն պիլթիւն հէօմատթն քիլիսէտէն մահրում ամասընա, զիեատսիզլէ սէպէյյէթ վիրմէքտէ տիր, չիւնքի նասընը քի չօգ տէֆա սէօյլէմիզ տիր, վէ հէր քէս տէ թէճրիսէսինի պիղզաթ քէնտի իղզերինէ կէօրմէքտէ տիր, քիլիսէյէ կթտիկինատէ, սաաթլարճա սեադա սուրմադըղդա մէճպուր օլտուղունատան, եա գահվէտէ մէյխանէտա վագէթ կէչիրմէքտէ, վէ եախօտ էվինտէ օտասընատա բահաթ թուրմադատա տըրլար։

Պրուսայի առաջնորդ Գեր. Բարթուղիմէոս սրբազան առջի օր մայրաքաղաքս հասաւ։

—Ֆօքշանէն կը գրեն մեզ թէ Գեր. Խորէն Նարպէյ սրբազան դեկտ. 15ին յիշեալ քաղաքն հասնելով փառաւորապէս ընդունուեր, գաւառապետին ու ազդ. երեւելիներն [illegible] ժարանները աչքէ անցուցեր, Ս. Ստեփաննոսի տօնին օրը պատարագեր և ժողովրդին խրախոյս ելոյզներ կարդալով, 98ին մեկներ է ի Պաքով։ Ցիշեալ թղթակցութիւնը յաջորդ թերթով պիտի հրատարակեմք։ Լրագիր

ԱՄԵՆ ԲԱՆ ՐՕՊԷԱԿԱՆ

Սկսեցէք մի նոր գործ հայերի մէջ, — և ահա ամենը տաք կերպով կը կպչեն գործին։ Եռանդը կը շարունակվի մի քանի ժամանակ և յետոյ յանկարծ հայը կը սառչի դէպի այն գործը, որին առաջին րօպէն կարծես ամբողջ սրտից համակրում էր և պէտք է մշտապէս համակրէր...

Հիմնեցէք մի բարեգործական, կամ մի այլ ընկերութիւն հայերի մէջ։ Ընկերութեան առաջին նիստերին, ընկերութիւնը կազմող բոլոր անդամները կը ներկայանան, իրանց ցոյց կը տան գործին ջերմ համակրողներ, կը վիճաբանեն, նոր ծրագիրներ կառաջարկեն, փող կը նուիրեն։ Բայց կանցնի մի յայտնի ժամանակ, —և ընկերութեան անդամները հետզհետէ կը դադարեն այցելել ընկերութեան ժողովի նիստերը...

Հիմնեցէք մի լրագիր. քանի դա նորութիւն է, լրագիրը բաւական բաժանորդներ կը գտնի հայերի մէջ։ Բայց հետզհետէ նորութիւնը հնանալով, բաժանորդների թիւը կը պակասի։

Մի ատորագրութիւն է բացվում յօգուտ մի որ և է ընկերութեան, —և ահա հայերը ամեն կողմից ըսկսում են նուէրներ ուղարկել յօգուտ այն ընկերութեան։ Կանցնի փոքր ինչ ժամանակ և բոլորն էլ կը սկսեն սառչել...

Կազմվում է դիցուք հայերի մէջ մի մշտական թատրոնական խումբ։ Ներկայացումները սկզբից միշտ լի են լինում, թատրոնում տեղ չէ ճարվում, կասսայում բոլոր տոմսակները ներկայացումից երկու երեք օր առաջ ծախված են լինում։ Այդ պատահել է վաթսուններորդ թուականներում, այդ պատահել է և այս վերջին ժամանակ... Բայց հետզհետէ հայը սկսում է ղղվել, նորութիւնը այլ ևս սկզբնական գրաւողութիւն չունի նրա համար, նորութիւնը հնանում է և իսկ այն ժամանակ, երբ մարդը սկսում է ուրախանալ թէ հայոց հասարակութիւնը գոնէ մի որ և է բարոյական դաղափարով դրաւեցաւ, մի որ և է բարոյական շարժում տեւողական կերպով յայտնվեցաւ մինչեւ այժմ դէպի ամեն բան անտարբեր եղած հայոց հասարակութեան մէջ, —յանկարծ ներկայացումները սկսում են դատարկվել հասարակութենից։

Չը գիտենք ինչով բացատրել այդ անսխալթար երեւոյթը, ուղղի բնածին պակասութեամբ, թէ կրթութեան պակասութեամբ հայի մէջ, —բայց իրողութիւնը անհերքելի է թէ հայի մէջ ամեն բան, ամեն շարժում, ամեն ձգտում բօպէական է։

Հայը ամեն բանով շատ և սասսիկ յափշտակվում է, բայց և նոյնքան շատ յոգնում է...

Մի բան կայ միայն, որ հայի մէջ բօպէական չէ, այլ տեւողական և մշտական է, մի բան կայ միայն որից հայերը երբէք չեն յոգնում, — այն է միմեանց դէմ բամբասելու, միմեանց դէմ ինտրիգաներ լարելու, միմեանց վնասելու, միմեանց փոս փորելու, միմեանց ատելը քանդելու մէջ...

Բայց ոչ, ներեցէք ընթերցող, մի ուրիշ տեսակի գործեր էլ մոռացանք, որոնց մէջ հայը միշտ առկուն է, որոնցից երբէք չէ ղղվում, որոնցից նա երբէք չէ յոգնում, —դրանք այն գործերն են, որոնցից կարելի է հետատես նիւթական շահ ստանալ, որոնցից կարելի է փող աշխատել։

Բայց այս տեսակ գործերումն էլ հայը երկար ժամանակ իր սկզբնական եռանդը չէ պահպանում.... Նա շարունակում է նոյն տոկունութեամբ փող աշխատել, ձեռք չէ վերցնում այն գործից, պարապմունքից, պաշտօնից կամ հիմնարկութենից, որից շահ ունի, — բայց նոյն իսկ գործը քանի մի ժամանակից յետոյ սկսում է անհոգ կերպով տանել, պաշտօնը սկսում է անհոգ կերպով վարել, և այնու ամենայնիւ կարողանում է այնպէս անել, որ նոյնքան և աւելի շատ փող է ստանում, բայց գործը աւելի վատ է գնում....

Այո՛, մի բանի մէջ միայն հայերը ոչ թէ միայն երբէք չեն թուլանում, այլ քանի դէպ մեծանում են աւելի և աւելի առաջադիմութիւն են ստանում, — դա միմեանց վնասելու գործն է...

Դրա մէջ հայը երբէք չէ յոգնում, դրանից նա երբէք չէ ղղվում, դա այն միակ ազնիւ զգացմունքն է, որ բօպէական չէ լինում հայի մէջ։ Գ. Ա.

(Մշ-ից)

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(60)

—

իլավէ իթտի, վէ Մալօ իլէ Գօտրիլին վէ Դօգըլիգօնուն էօնէրինէ կէչէրէք, եւրիւմէկէ պաշլատը։

31

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷԻ ԻՃՐԱԱԹ

Պարօն տը Քէրժան, Իրօնտէլ սօգաղընատա եւրիւմէքլիկէ տէվամ իտէճէք եէրտէ, Էսթուֆատ սօգաղընա տախիլ օլտու, վէ քիչիւք պիր դաբուունուն էօնիւնտէ տուրուպ, եէսինտէ պուլունան պիր անախթար իլէ մէղքիւր դաբուեուաչտը։ Բէրինին էվի, մէղքիւր սօգաղին թարաֆընատան պիր սուրէթի մախսուսէյի հայիզ օրնատըզը իչին, թապիաթիյլէ ի՛բի հարամիլէր, Լիւքիւն, քէնտիլէրինի կէօթիւրտիկիւ էվ, դըրմըզը էվ օլտուղունու անլաեամատըլար։

Նէրտիվէնին սօն դատէմէսի իւզերինէ պիր լամպա գօնուլմուշ օլուպ, Քէրժան մէղքիւր լամպաեը էլինէ ալը, վէ ըէֆիգէրինի քէմերի պիր սալաեա խոխալ իթտի քի, մէղքիւր սալատա էլ նէրտիվէնէրի, սէտեա վէ սէտեաեը կէօթիւրէճէք օլան համալարըն էլպիսէրի պուլունմադատա իտի։

Մէղքիւր էլպիսէլէր զաեէթ սատ վէ սօնուզ ըէնկի օլտուղլարը հալտէ, Մալօ իլէ Գօղըլիգօեա հախատուս իտի, չիւնքի համալըզ խրտմէթինի ի՛ֆա իտէճէք օլանլար անլէր իտիլէր։

Պու ի՛բի չախսլար էլպիսէլէրինի թէպտիլ իթտիրլէրի սըրատա, Քէրժան մէղքիւր սալաեը թէրք պիրլէ, պիրինճի գաթա չըդտը, վէ Դարմէն իլէ Մօրալէսի վէ Կուլը, պըրադմըշ օլտուղու մահէլլէրինտէ պուլտու։

Պարօն, Զինկեանէ դըզընը կէօրմիւկիւնտէ, պիր նիատաեը թէաճճիւպ ըէֆ իթմէքլի՛քտէն քէնտիյի թուրթամատը։ Պունուն սէպէպի ի՛սէ, շունատան իպարէթ իտի։ Նէօյլէ քի Դարմէն, թըպգը ծան տը Սիմէօվիւն կիյինտիկի էլպիսէ թարղընատ պիր էլպիսէ կիյինիպ, վէ պաշընը տախի օնուն պաշը կիպի թէղեին իթմիչ օլտուղու ճիհէթլէ, մէղքուրէ տըրլղատէ գրդընա օլ տէրէճէ մէմուլին զայրը սուրէթտէ պէնդէմիշ իտի քի, Մ. տը Քէրժան ատէթա պիր տէքէ կէթիրիմիշ օլտուղունու, վէ եախօտ դարշըընատա պուլունան գատընը, պիղզաթ ծան իտուկինի զանն էյլէտի, վէ Կուլ իսէ, մէրգումուն ֆի՛քրինի անլատարադ,

—Էյ նէ՞ տէրսին սէն պու հալէ, տէեու սիւալ իթտի։

—Շունու տէրիմ քի, էլիմիզտէ պիր մուվաֆֆագըյէթ իւմիտի օլմադ իչին, թապիաթըն պիր միճիղ իճրա իթմէսի լազըմ իտի, վէ լաքին թէսատիֆ սաեէսինտէ, մէգքիւր միճիղէ, պէնիմ մէմուլիմուն զիեատէ միւքէմմէլ սուրէթտէ իճրա օլունմուշ տուր, վէլհասըլ շունու սէօյլէրիմ քի, իչին մուվաֆֆագըյէթ պուլաճաղը, Դարմէնին կիւզէլլիկինատէն զիեատէ մուհադդադ տըր, վէ հաթթա էօմրիմ պիրլէ շու մուվաֆֆագըյէթտէն մէրպութ օլսա, եինէ օլ պատտէ ասլա տիւչարը իլլթիրապ օլմամ։

Դարմէն, թէպէսսիմ իթտի, վէ սօնրա Մօրալէս մաղրուրէն աեաղա գալգարադ, վէ Լիւքիւն թագլշըսընատա տուրարադ,

—Աղիղիմ պարօն, պէնի նա՞սըլ պուլուեօրսունուզ, տէտի։

—Ֆէվգէլատէ կիւզէլ, ա՛հ, տօն Կիւզման, աղ դալսըն սիզի թանը-եամեաճագ իտիմ, տէեու ճէվապ վէրտի Լիւք, կիւլմէմէկէ չալըշարադ։

Պատէհու Մօրալէս սաղ տիրսէյինի պէլինէ տաեաթըզ, վէ սօլ էլլէյէ տախի պըյըդլարընը պուրարադ,

—Է՛հ, ապիղիմ պարօն, տէտի, սիզէ սէօյլէրիմ քի, սիզ սահիհէն կուսթօ սահիպի իմիշսինիզ։ Գուշլարը կիւզէլլէթէն քէնտի թիյլերի օլտուղու կիպի, ինսանը թէղելին իտէն տէ քէնտի էլպիսէսի տիր։ Նասըլ քի պէնիմ տախի վիճուտիմ, զաեէն թապիաթտան զաեէթ սիչիմի օլտուղու հալտէ, կուսթօ-

զիղա գանունու իւզրէ տուալար օգուտուր պիր քիլիսէմիզ վար տըր, վէ իչթէ հէր պիր հալիմիզտէ պունա կէօրէ տիր։

* * *

ՔԻԼԻՍԷԼԷՐՏԷ ԳԱՆԱԲ

Պու հաֆթա միլլէթիմիզ դաղէթալարընատան պիրինտէ օգուտուղունա կէօրէ, էջմիածին կաթողիկոսու հազրէթլէրի, պագը քիլիսէլէրիմիզտէ, պիր դաչ գանաբէլէր վաղ իտիրտիկինի իչէթտիկինատէն, բաթրիգխանէյէ խասսէթէն պիր կոնդակ կէօնտէրէրէք, վէ քիլիսէմիզ ուսուլինէ մուղայիր օլտուղունու պիլտիրէրէք, մէգքիւր գանաբէ ուսուլինին տէֆ իտիլմէսինի էմրու թէնպիհ էյլէմիշ տիր։

Էկէր պիղիմ բուհպան թադբմալարընը կիսիչէրինի, զաթէն բէք էյի պիլմէքտէ, վէ էմմալէրինի կէօրիւպ տէ գավիէն իսքեաթ օլմուշ օլմասա իտիք, պու շաեանը թէաճճիւպ հավատսէ ինանմադ իսթէմէզ իտիք, հալ պու քի, պըրագալըմ թարիխէրիմիզի, տահա քէնտի գէմանըմըզտա, կէօրմիւշիւղ տիւր էօյլէ լաթիրգէր քի, քիլիսէլէրիմիզտէն պազբարընատա կէօրիւլմէքտէ օլան արմնիք նամ միւզիգաեը պիլէ գալտըրթադրմըշ տըր, վէ կէօրտիւք էօյլէ բաթրիգէր քի, Իզմիր քիլիսէսի խորանընատա պուլունան եաբըմ օյմա սուրէթլէրի ճայիղ կէօրիւպ, հալ պու քի թէքմիլ օյմա սուրէթլէրի մէն վէ տէֆ իմմիրմիշ տիր, վէ կէօրմիւշիւղտիւր հաթթա Ներսէս ազբաղանը քի

ԻԼԱՆԱԹ

Տէրս վիրմէքտէ թէճրիւպէսի օլուպ վէ եէտինտէ պիր չօղ շէհատէթնամէսի պուլունան պիր Ֆրանսըզ փափասը, միւթէպէր պիր խասէտէ տէրս վիրմէք, վէ եախօտ նանէյի մէղբիւրուն փափասը ալմաղ արզու իթմէքտէ օլտուղունտան, իպթիզասը օլանլն մանթասմըզա միւրաճաաթ լյլէմէսի։

ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԱԲՕՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ Մ. ԲԱԳԷ ԷՆԷ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Մարսիլեա իլէ Բօթի պէյնինտէ նիզամընտա վաբօր իշլէթտիրիր։ Վաբօրլար 15 կիւնտէ պիր Մարսիլեատան հարէքէթ իտիպ Իսթանպօլա կէլիրլէր վէ հէր օր պէր կիւնտէ Զար էնպիհ կիւշլէրի Իսթանպօլտան հրէքէթլէ, Թրապզն, վէ Պաթում, վէ Բօթիէէ, վէ օրատան դալգըպ ոօղրու Իսթանպօլա վէանտէն չաբուզ սուրէթ է Մարսիլեատա կիտէր։

Նավլուն վէ մալ եիւքլէթիլմէք վէ մալիւմաթը սայրէ ալմաղ իչին, սահիպի իմզատա միւրաճաաթ օլունա։

ՍԱՀԷՆԹՕ
ՐՕՊԷՆ ՐԷՊՈՒԼ
Մօմհանէ սոգաղը, Ն- 114

PHOSPHATE
DE FER DE LERAS
PHARMACIEN

Բարիստէ իլմ ոօքթօրասը ախզ իթմէշ օլան էճզաճը Լրասըն Ֆոսֆաթ տը Ֆէր է։

Գան իչինտէ մութլագ չէլիք պուլունուր։ Գանըն իչինտէ չէլիք գալմասըզընտա, ինանա գուվվէթտէն տիւշէր, իշթահը գաբանը, եիւզիւնտէ ըէնք գալմազ, վէ գան տա քէնտի թապիի ալ ըէնկինի զայֆ իտէր։

Գանա գուվվէթ վիրմէք իչին իսթիմալ օլունան չէլիքլի հապ, թօզ վէ սըրաժէլէրին շուլ պիւյիք մահզուրը վար տըր քի, պունլարտա պուլունան չէլիք երիմէմիշ տիր, վէ պինակէն ալէյհ, գաթէն խասթա [illegible] չէլիսի երիթմէյէ մէճպուր օլուպ, տահա գիեատէ եօրուլուր։

Լըրասըն Ֆոսֆաթ տը Ֆէրինտէ պու մահզուր եօգ տուր, մէղբիւր Ֆոսֆաթ տը Ֆէր, պէրրահ, գօգուսուզ, վէ սու լէզէթինտէ պիր շուրուպ օլուպ, իչինտէ չէլիքտէն մասատա, քէմիէկ հասաթ վիրէն ֆոսֆաթ վար տըր, իշլու շուրուպ զայիֆ վէ ըէնկի սօլկուն վէ զայիֆ գանը ատամլարա ըէք ֆայիտէլի օլտուղու կիպի, գաբն վէ գըզլարրն մուտ խասթալըգլարրն տախի տէֆ իտէր, վէ գատընլարրն ատէթինի նիզամընտա տէվամ իթտիրիր վէ գատընլարա մախսուս օլան էօգօրէ վէ եախօտ Ֆէլէր Պլանշ նամ իլէթի իզալէ իտէր։

SIROP DE RAIFORT IODÉ DE GRIMAULT ET Ce.

Բարիստէ մուգիմ էճզաճը Կրիմոլ վէ գումբանեասընրն Սիրօ տը Ռէֆօր Իոտէ նամ շուրուպու.

Եիկիրմի սէնէտէն պէրու, չօճուգլարա մախսուս խասթալըգլար իչին, Մօրինա Պալըգ Եաղը, վէ «քօրպիթի տէֆ իտէր շուրուպ եէրինէ, իշլու շուրուպ վիրիլիպ, ըէք չօգ մուհասէնաթը կէօրիլմիշ տիր։

Պողազտա չըգան ուրլարրն թրգանմասընա, վէ իւֆլունէթլէնմէսինէ, վէ խըրթլաղընա, վէ տէրի, վէ պաշ վէ եիւզիւն տիշարը վիրմէսինէ գարշը, աւլէա պիր իլաճ օլտուղու կիպի, իշտահը տա աշար, սինիրէ գուվվէթ վիրիր, ըէնքսիզլիքի, վէ վիճուտ կէվզէլլիքինի տէֆ իտէր, վէ չօճուգլարա քէնտի թապիի գուվվէթ վէ չէմչրէպիկինի վիրիր։

Պու մուալիճէ, մէմէտէքի չօճուգլարրն վիճուտինտէ հուսուլէ կէլիպ, վէ «Գրուիթ տը լ» թէմիէլ օլունան իլէթ իչին չիճալը տըր։ Վէ գանը տախի թէմիզլէյիճի տիր։

Սաթըլըր պիւյիք էճզախանէլէրտէ։

ԱՎՍԹՐԻԱ ՎԷ ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ ՏԷՎԼԷԹԻՆԻՆ ԻՄԹԻԱԶԸ ՊԷՕՅԻՐ ԲԻԱՆԴՕՍՈՒ

Սարրաֆ մ/սիւ Հ. Քլարֆէլտ վէ գումբանեասը իյան իտէրլէր քի, Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան իմբէր. թօր վէ գալը էմրի իէ թէէսիս օլունմ/շ օյան մէզքիւ բիանգօնը՝ եէտինճի գուրաստ, 1880 սէնէսի ՓԵՏՐՎԱՐ 12 սինտէ վուգու պուլաճագ տը։

Պիր չօգ /գրամիէլէրի իւէ հէր եէրտէ թանըլմըշ օյան իշլու բիանգօ Ավ թրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթինին բիանգօ նէզարէթ ումումիսի թարաֆընտան թէէմին օլունմըշ տըր։

6272 /գրամիէն ն գաղանաճ՝ ղը մէպլաղը՝ մէճմուի մըգտարը 230,200 ֆիորինտէն իպարէթ օլուպ, պունըն

1	Իգրամիէսի	70,000	ֆիորին Ավսթրիա ֆօնտասու
1	»	20,000	»
1	»	10,000	»
1	»	5,000	»
46	»	1,000	»
56	»	500	»

վէ զայրրհիւմ վէ զայրրհիւմ գաղանաճագ տըր։

Պիր պիլէթին ֆիեաթը 5 ֆրանգ տըր։

Պու պապտէ թաֆսիլի մալիւմաթ ալմագ իսթէէնլէրին մաղազամըզա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

ՍԱԳՍՕՆԵԱՆԸՆ 97 ԻՆՃԻ ԲԻԱՆԴՕՍՈՒ

100,000 պիլէթտէն իպարէթ օլուպ, պունըն 50,000 պիլէթի գաղանը։

Պիրինճի իգրամիէլէր չունլար տըր.

625,000	Ֆրանգ
375,000	»
250,000	»

վէ զայրհիւմ վէ զայրհիւմ

Պիրինճի գուրա, 1880 սէնէսի յունվար այը 5 վ. 7ինճի կիւնլէրինտէ վուգու պուլաճագ տըր։

Իշլու բ՝ա՝գ՝ օ, Ամանեանըն քեֆֆէյի բանգօլարընտան էն ֆայիտալի օլտուղու ումումէն գա՝ դ՝ ալը՝ մ՝ շ տըր։

Կէչէնտ իսթանպօլտա թարաֆըմըզտան Ը՝ՀԵ՝ ելեէ՝ ալընմ՝ շ օյան 300,000 վէ 60,000 ֆրանգ իգրամիէլ՝ բ՝ ն մասատա, մուախարէն իսթանպոլ ՝հալիսի՝նէ սաթտըղըմըզ աթիտ՝ ք՝ նիւմէրօլար եանի 47,391 նիւմ բ՝ 18,750 ֆրանգ, վէ 30, 691 նիւմէրօ 6,250 ֆրանգ վէ 47,587 վէ 50,162 վէ 71,462 նիւմէրօլար 3750 ֆրանգ զաղանըզ պէտէլի թարաֆըմըզտան թէէտիեէ օլընմըշ տըր։ Պունլարտան մասատա սայիր պիր չօգ նիւմէրօլար տա գաղանալ պէտ՝ լինի էօտ՝ միշ՝ զ՝ իր։

Էհալինին արզուսինէ թէվֆիգան Համպուրկ բիանգասընն պիլէթլէրինի՝ ախի աթմագտաերը։

Զըգան նիւմէրօլարրն ըէսմի նիսթասընը կէօտէք իսթէէնլէր մաղազամըզա միւրաճաաթ իթտիքլէրինտէ պագապիտիրլեր վէ գաղանան ադ՝ էլէրին պէտէ ինի քէվա մաղազամըզտան ախզ իտէպիտիրլեր։

Հ. ՔԼԱՐՏՖԷՐՏ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

Գալաթա, Գոմիսիոն խանը ալթընտա 10 նիւմ՝րօլու մաղազա։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՅԻՇԱՏԱԿԲ
ՍԻՊԵՐԻԱԿԱՆԻ ՄԸ

Սոյն գիրքը որ Մամուրեան էֆէնտիի մէկ նոր թարգմանութիւնն է, Իզմիրէն հասած ըլլալով, կը ծախուի Եէնի ճամի, Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 2, Ս. Ղուկասեան գրատունը։ Դին 2 ֆրանք։

ՄԷԹՈՏ
ՇԱՐԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
ԸՍ ԼԱԲՈՒՍԻ

Դրեաց հետևողութեամբ

ԳՐԻԳՈՐ Դ. ՍԱՐԱՖԵԱՆ

Կեդրոնատեղին է, Զիլինկիրլէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղուկասեան գրատունը։

Դին 60 փարայ.

ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ՀԱՑ-ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
Ի Պէս
ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ
ՀԱՏՈՐ Ա.

Իքի եիւզ օթուզ սահիֆէտէն իպարէթ օլուպ, վէ կիւզել թագսիմէր, վէ էնվայի վուգուֆկյէթլէր տէրճ էյլէմէքտէ պուլունան պու միւէթճէ թարիխիմիզին թէրթիպինէ, Մինաս էֆէնտի Դարամաճեան խայլիճէ չալըշարադ, Բավաֆեան տպարանտա կիւզելճէ թապ իթտիրտիքտէն պաչգա, կիւզելճէ տախի ճիլտէտէ։ Բէք, եաբ՝ ըզ 4 էր ղրչա սաթտըրմագտա օլտուղունտան, վէ պու իսէ ըէք էհվէն սիմէք օլաճաղընտան, քեֆֆէյի մէքթէպլէրիմիզտէ օգութտուրուլմասընը նասիհաթ իտէրիզ։

Վագտա, պու Հայոց պատմութիւնտա տախի՝ չիմտիյէ գատար պուլունանլար միսլու, էս՝ ի՝ լվագըթլարտա եաղըլան թարիխլէրտէ տէրքեար օլան մասալ նէվինտէն օլան չէյլեր տախի միւնտէրիճ պուլունմագտա տըր, լաքին, մատամ քի հէնուզ պու կիւնէ գատար, գրիթիգ վէ միւթալա վէ մուհաքէմէ էլէյինտէն վէ ֆօ՝ասընտան կէչմիշ պիր թարիխ քիթապըմըզ պուլունմագտա տէյիլ տիր, հիշ տէյիլ իսէ պազը հիհէթլէրէ տիկերլերինտէն զլեատէ միւքէմմէլ պուլունտուղունտան, հագգըլա օնլարա թէրճիհէ չայէսթ՝ տիր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ.
ԿԱՐԱՊԵՏ Ճ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

A

LA BELLE JARDINIERE
Ա ԼԱ ՊԷԼ ԺԱՐՏԻՆԻԷՐ
Վ. ԹԻՐՆԿ Է ԳՈՒՄ. Վ. ՇԸՄԻԼ

Լաթաաա Քարա քէօյտէ վագը 27 նիւմէրօլու մաղազանըն աչագաթընտա էրքէք վէ չօճուգլար իչին Բարիս վէ Վիէննանընն ունճի ֆապրիգալարը մամուլաթընտան օլարագ եարըլմըշ հազըր սպ վէ գատընլար իչին մանթօլար սաթըլըր։

Սիւր մաղազանը իւսթ գաթընտա տախի Բարիս վէ Լօնտրանընիրինճի ֆապրիգալարը մալէրինտէն էնվայի ճինս գուսմաշ թօքտվէ արչըն իւէ սաթըլմագտա տըր։

ԷՏԻՆԳՈՒՐԿՏԱ
ՆՕՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ՐՕՊԷՐԹ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸՆԸՆ ՄԱՄՈՒԼԱԹԸՆՏԱՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԻՆՍ ԼԱՍՏԻԿ ԳԱԼՕՇԼԱՐ

NORTH BRITISH RUBBER Co. LIMITED TRADE MARK EDINBURGH

ՅՕՍԻՖ

ՎԱՍԱՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱՎՈՐ ԱՆՁԻՆՔ ՄԱՍԻՆ ՍՈՒՏ ԽՈՍՔԵՐ ԵՎ ԱՄԱՍՏՈՒՆՔՆԵՐ ԳՐԱԾ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակեալ Ս. Գրոց Հայերէն Թարգմանութեան Ա. Գրքոյն Յոբայ Մեծի։

Հեղինակեալ Գրիգորի Դարանաղցւոյ Վարդապետի։

Ի Հրատարակութիւն Ս. Գրոց Հայոց Ի Կոստանդնուպաւլիս։

Ի Տարեալն Հայոց ՌՃԾԹ։

Ի Տարեալն Տեառնական ՌՉԾԹ։

Ի Տարեալն Հոգեշնորհ Մեծի Մեսրոպայ ՄՄԾԹ։

Ի Տարեալն Հոգեշնորհ Ներսիսի Ա. Ամենայնի Հայոց Ռ